

LA PUBLICITAT

REDACCIO I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 34. BAIXOS.—TELEF. 4351-A.

BARCELONA, dijous, 26 d'octubre de 1922

TALLERS D'IMPRESSA
CARRER DE BARBARA, 11 I 13.—TELEF. 4310

EDITORIAL

L'època dels dos generals

Dos principals aspectes presenta la gestió dels senyors Martínez Audo i Arlegui en el problema del terrorisme: l'aspecte de l'època i l'aspecte de l'eficàcia. Cal, en aquests moments en què la gestió torna a encrestar-se, fer un ràpid balanç de l'època barcelonina que podríem anomenar dels dos generals.

No és necessari de demostrar que els procediments represius que durant aquesta època s'han seguit a Barcelona no han correspost gaire als principis jurídics i legals. Tothom té la plena convicció que les prescripcions jurídiques han estat considerades com un obstacle, que era saltat per la folla violència de la lluita. Fins aquells que consideren convenient les mesures extra-legals, vénen a confessar que aquesta mena de mesures han estat aplicades prodigament, amb la intenció de posar remei al terrorisme barceloní.

Però els procediments usats durant aquesta època, no sols s'han apartat de les normes jurídiques, sinó que s'han apartat de les normes dels principis d'ètica que han d'estar sempre en la base de l'acció de les autoritats. Prou sabem l'argument dels qui defensen, si no defensen, els procediments a què al·ludim. Aqueix argument té un caràcter biològic: "Havem de defensar, diuen, la nostra vida. No ens podem deixar assassinar impunement pels criminals. Si les lleis i els procediments normals no són suficients, cal el dret, un dret natural i primari, de defensar-nos per tots aquells altres recursos que es facin indispensables."

És aquesta una argumentació que des del punt de vista ètic no pot acceptar-se. Però volem prescindir per un moment de l'ètica i mirar-nos només en l'eficàcia. Han estat eficaces a Barcelona els procediments aplicats durant el període en què han dirigit la gestió de la ciutat els dos generals que acaben d'ésser destituïts pel Govern?

No creiem que els mateixos interessats, ni llurs més incondicionals partidaris, puguin sostenir que els mètodes que tots dos han portat a la pacificació de Barcelona. El senyor Martínez Audo havia creat de bona fe que n'hi hauria prou amb una curta temporada de repressió energica, amb exilis i empresonaments, per a fer cessar els atemptats. En últim cas es creia en l'eficàcia de les represàlies. Però aviat es va veure que el resultat veritable de la nova política de repressió era el barreja en el vermell la sang de les víctimes dels bàndols diversos. Als matolls totes les víctimes eren d'un sol costat. Després d'haver pagat del costat contrari. Hi haurà qui opini que aqueixa communió de sang representa un progrés respecte a la situació anterior. Però quan no es porta altre canvi que el d'aqueixa communió trágica, ningú no pot afirmar que s'hagi resolt el problema del terrorisme.

Ha fracassat a Barcelona l'antiterrorisme com a remei del terrorisme que la ciutat ha sofert. Després del fracàs, evident per aquells que no siguin orbes, següent plantejada la qüestió, fèrtil. Ara seria una gran ocasió per a la rectificació sincera de tots els mètodes equivocats. Si ha fracassat l'antiterrorisme, el terrorisme primitiu ha fracassat d'igual manera. Els esdeveniments de l'últim període no ens han fet oblidar els del període anterior, quan les víctimes que queden eren totes d'un costat i quan la negativa a col·litzar o a abandonar la feina era castigada amb pena de mort al tombant d'una cantonada.

La massa temps que a Barcelona no hi ha pau, ni tan sols aquell anterior pacífic de Varsòvia. Si totes les forces en pugna no encadenen llur acció respectiva pels camins d'humanitat, el problema restarà insoluble. Cal acabar la guerra del terror i cal que facin això els uns i els altres. Si la interrupció dels darrers procediments represius portés un recomençament dels anteriors procediments de concòrdia i de mort, tornariem altra vegada al cercle dels atemptats, i de les represàlies i contra-represàlies que desborden Barcelona i emmetzen l'ambient de la gran ciutat.

CARNET DE LES LLETRES

Notes per a una antologia
JOSEP CARNER

El poeta Josep Carner és un dels més importants líders de versos de la lírica catalana. La seva obra és una gran obra. La poesia de Josep Carner és una obra de la lírica catalana. La seva obra és una gran obra.

La lírica catalana és un combat. És un combat de l'esperit. És un combat de la paraula en el vent. És un combat de cada dia entre la lírica i el geni, en el qual la lírica és el vencedor el mateix.

La lírica catalana és un combat. És un combat de l'esperit. És un combat de la paraula en el vent. És un combat de cada dia entre la lírica i el geni, en el qual la lírica és el vencedor el mateix.

La lírica catalana és un combat. És un combat de l'esperit. És un combat de la paraula en el vent. És un combat de cada dia entre la lírica i el geni, en el qual la lírica és el vencedor el mateix.

La lírica catalana és un combat. És un combat de l'esperit. És un combat de la paraula en el vent. És un combat de cada dia entre la lírica i el geni, en el qual la lírica és el vencedor el mateix.

LA JUSTICIA A CATALUNYA

A la sessió inaugural de l'Assemblea de Procuradors, actualment reunida a Barcelona, el senyor Bertran i Musitu contava els remordiments que durant tota la seva vida punyiren a un magistrat digníssim que molts havem conegut per haver-se vist en el cas de firmar una sentència de mort en mèrits d'una causa en la qual ni el seu ni els testimonis parlaven ni entenien l'idioma oficial i a qui no entenia tampoc, doncs parlaven basco, el tribunal sentenciador.

El senyor President d'aquesta Audiència, qui presidia l'acte, volgué amablement desfer l'efecte terrible que, per a la administració espanyola, es dedueix dels casos, com el narrat pel senyor Bertran i Musitu, molt mas freqüents en realitat del que molts es pensen; i digné que en ocasions semblants el Tribunal que no comprèn la llengua dels interessats té l'ajut dels interpretes que la llei estableix preceptivament i deu refiar-se de llur bona fe en la traducció.

Suposem, també amablement, que els interpretes existeixen i que són l'agut del tribunal o el primer conegut; però, qui els controla? Diga les lleis de l'Estat espanyol, ningú; no el mateix interessat, rem. Il·luminat o totalment, perquè ell entén el seu idioma, però no la traducció; no el Tribunal, per lo mateix que necessita l'interpret; no el Relator o Secretari, perquè pot trobar-se en idèntica condició que el Tribunal; és a dir, pot ésser també foraster i no se li imposa cap obligació de conèixer l'idioma del país on serveix; no, finalment, els defensors si, com pot ocórrer, tampoc coneixen aquest idioma; i malgrat el conegut, el Tribunal no té medi eficaç per a establir cap preferència entre la traducció del advocat i la de l'interpret.

Més encara: L'una part de nosaltres, els catalans, estem escrites en català; el jutgador s'ha de servir de traduccions, i desapareix, de fet, el text legal i amb ell la font de tota interpretació acurada; molts contractes, documents i correspondència en català estan concebuts i escrits, i s'ha d'entendre a una traducció, la qual mai no pot tenir la força d'expressió de l'original. En una paraula: nosaltres ens hem de traduir per a que els tribunals ens entenguin i els tribunals han de traduir per a que nosaltres els entenguem.

En dirà que en situació igual es troben l'anglès o l'alemany. És molt diferent, puix en l'espanyol que té afers als tribunals d'altres estats? Els ens és en realitat molt diferent, doncs en l'espanyol, qui va a un altre país, en l'espanyol que va a l'estranger, és tractat d'una acció voluntària, d'una sol·licitud real i efectiva als tribunals dels països a on va, a on implanta no, gaire, a Catalunya no, la subjecció no és voluntària, sinó forçada; i com fins a per a la Polònia prussiana, no hi ha medi legal d'evitar la.

Doncs bé: aquesta administració de justícia ha estat en tot temps i en tot lloc, administració preconsuata, de metropoli vers colònia, de poble o Estat dominador vers poble dominat. Per més que en el procés o preter, en els Tribunals d'avui, s'han suposats tota la rectitud, tot el zel de justícia que capga desitjar, no és menys veritable el fet que el nostre verb, la nostra tradició jurídica geniuva, resten haurits dels Tribunals que depen administrat nos justícia i mantes vegades per culpa del sistema, malgrat el zel i condicions del funcionari, quantes vegades per culpa de tots dos, la justícia resta ineficaç.

I aquest sol fet, àdhuc present, coïnt dels perills que en si porta la diversitat de llei i tradició jurídica, prescindint dels descarrilaments de la jurisdicció del Tribunal que en diuen Suprem, de les intromissions del poder executiu, que amb senzills reglaments desvirtua i torça bords legítims institucionals, estableix entre el sistema legalment vigent a Catalunya, i a Catalunya mateixa, una disparitat incompatible amb la dignitat de tot poble lliure.

D. ANGUERA DE SOJO
VOS, NACIONALISTA,
JA SOU SUBSCRIT A
"LA PUBLICITAT"?

LA SITUACIÓ POLITICA A ITALIA

Tots els partits italians mostren una gran activitat. Al discurs d'En Nitti ha seguit un manifest del partit popular, un altre del partit liberal i, més recentment, el de Giolitti en inaugurar la represa del Consell provincial que presideix, i la grandiosa manifestació feixista a Nàpols.

El discurs de Nitti destinat a demanar la col·laboració de totes les forces polítiques italianes, es resumeix en tres condicions: Primera, fer conèixer al país íntegrament la veritat de la seva situació actual; segona, que els interessos locals i els interessos de classe passin a segon rang; tercera, que els partits polítics comprenguin que la salvació de l'Estat és condició de vida per a cadascun d'ells mateixos, i cessin de posar a primera línia llurs interessos sectorials.

Segons la "Tribuna", de Roma, el discurs de Giolitti és resum en dos punts: Un, polític, i l'altre, econòmic. El primer afecta a la qüestió del feixisme, aquest nou partit, dotat ricament d'energia, que ha posat la pròpia candidatura per l'obra de restauració nacional. L'altre afecta les qüestions econòmiques i financeres. Giolitti, més que de la gravetat de la situació de les finances italianes, està evidentment preocupat de la incúria del públic en general, i, cosa pitjor, de la dels partits. Giolitti sap que l'exemple per a canviar la situació ha de venir de dalt, d'un Govern que senti fortament les dures veritats proclamades i que sàpiga i vulgui obrar en conseqüència. I tots els italians saben quin Govern hi ha avui que tingui la voluntat i la capacitat del programa giolittian com a absolutament necessari per a la salvació del país.

Segons el "Corriere della Sera" la importància del discurs de Giolitti és deu a que en les seves paraules tothom hi cercarà el programa del Govern successor del da Facta.

Aquest programa és simple i breu. Giolitti ha parlat del feixisme com d'un partit que no es pot considerar com a un simple moviment d'un estat de desordre, sinó com d'un partit de gran influència en la política italiana i que cal que entri en la seva actuació pel camí constitucional.

La simplicitat i gravetat del programa, o millor dit de la diagnòstic de Giolitti, es justifica recordant que el problema de la nostra situació financera és tal, que domina tots els altres, els quals més o menys, depenen de la situació d'aquest. No es pot negar que de deixar seguir desesoses coses sens el tarannà d'avui, irien de dret al precipici.

Cal tenir present, però, que si ara fa dos anys Itàlia se salvà de l'abís a què semblava abocada, fou per una força sorgida del si mateix de la Nació, no pas per sabiduria i vigor de Govern. Això revela sense dubte una vitalitat que deuen del passat i me expressat pels nostres polítics però que pot donar lloc a altres perills. Abir la popularitat era a l'esquerra; avui és a la dreta. Cal, doncs, que el Govern de demà curi no tan sols de navegar segons corrent; és necessari també que abans de formar un Govern, s'hagi establert sòlidament el pla de l'obra a realitzar i es parteixi del ben entès entre els vells i els nous amics que a ningú no serà permès, per cap raó, d'alterar-ne les línies per interessos de partit o per sentiments diversos de l'únic sentiment lliure actual: la defensa d'Itàlia del perill de la seva ruïna financera.

El "Mondo" veu una paritat entre el discurs de Giolitti i el de Nitti, en posar de relleu la gravetat de la situació financera a Itàlia i afirma que el país no pot remanere insensible a aquestes veus d'alarma i que la realitat amenaçadora posada a la llum del dia que reclama remeis urgents i coratjosos n'adviu una crida suggestiva a la concòrdia dels esperits i a la disciplina de tots els partits.

ANGlaterra i EL MOVIMENT ISLAMIC
L'"Echo", de París, publica un interviu d'un seu corresponent a Alemanya amb el general Offman. Segons aquest general, Anglaterra es troba actualment en una situació extraordinàriament difícil.

La crisi anglesa

Mr. Bonar Law, elegit cap del partit conservador anglès, ha constituït un Gabinet d'alçada i de prestigi. Noms il·lustres i capacitats per tothom reconegudes entren dins el Govern que acaba de constituir-se. Així i tot, es tracta d'un Govern interí. La solució definitiva del plebiscit plantejat a la Gran Bretanya han de donar-la les vinentes eleccions.

Trobem lleugera l'actitud d'una bona part de la Premsa europea que comenta l'adveniment al Poder dels conservadors anglesos com un fet definitiu. Hi podria haver aviat sorpreses fortes. És molt probable que el sufragi doni als conservadors anticonfessionals que s'han apoderat del Govern la xifra més alta de vots i de diputats. Però és dubtós que aqueixes xifres representin una majoria absoluta. El partit del Treball obtindrà sense dubte un gran nombre de llocs. I no seria impossible que davant l'amenaça d'un llarg període de Govern conservador a la Gran Bretanya, arribessin a una intel·ligència, almenys parcial, els tres grups d'esquerra: laboristes, liberals de Mr. Asquith i liberals de Mr. Lloyd George.

En el cas que el resultat de les eleccions porti una suficient majoria parlamentària conservadora, el Govern que es recolza en aquesta majoria no es veuria en plena llibertat d'acció per a desbordar un programa que pogués ésser considerat com a dretista pels seus adversaris. Mister Lloyd George, en el seu recent discurs de Leeds, que resulta el primer acte d'oposició al nou Govern, ha assenyalat els perills d'ordre intern que enclou la pujada al Poder del partit conservador anglès. Per de prompte, ha afirmat que es tracta d'un Govern de minoria, i que en aquest sentit significa una provocació directa als elements subversius de la societat. I ha afegit que si els conservadors obtenien la majoria parlamentària a les eleccions vinentes, llurs actes reforçarien l'acció d'aquells elements, els quals acabarien per apoderar-se de les masses del país, cosa que produiria desastroses conseqüències.

Alguns darrers francesos veuen en les al·ludides paraules del ex-primier ministre britànic una maniobra per a oposar les masses dretes al Govern conservador, i ha qui ha recordat recentment la frase atribuïda a un prohoms conservador anglès, segons la qual Mr. Lloyd George és capaç de provocar una revolució trobant-se fora del Poder. Però no és de creure que els polítics conservadors oblidin l'estat d'opressió de les masses obreres i que les mitin amb una política social i econòmica que els sigui contrària. Precisament una gran part d'ells es distinguen per una notable elasticitat en l'apreciació del problema social. En cap cas podria venir per aquesta banda una política de retrogradació.

La sort de l'imperi anglès, i la sort d'Europa es jugaran el dia que el moviment islàmic obligarà a Anglaterra a entrar en lluita per la seva existència. Anglaterra però, no anorrearà per les armes aquest moviment, fins i tot emplant poderosos mitjans de combat.

Un acord amb l'Islam, serà, al contrari, una cosa possible quan Anglaterra haurà reconegut que aquest aixecament és dirigit de Moscou estant, i quan l'imperi britànic s'haurà decidit a posar tot el seu esforç per a provocar la caiguda del Govern dels soviets.

Full de dietari

Militarització

L'estament militar pot estar satisfet. Enverg de l'alta de crítiques orals i escrites que enen en aquest moment donant les seves espèlles, té el consell de treure que el Govern seguirà mostrant d'una manera pràctica que l'Exèrcit és l'únic depòsit d'honra i de respecte a la. Ens l'ha el general Martínez Audo i ens l'ha el general Arlegui. Sembla, fet i fet, que el govern civil de Barcelona va a canvi d'ésser vinculat a la suprema categoria de l'Exèrcit.

No ens estranya Gairebé dir que la cosa està perfectament dins la més pura tradició hispànica. Governació civil és un terme, un mite, un fíctiu que no s'ha gens amb el tarannà dels heroics i incertidors d'Isabel la Católica.

A Catalunya, com al Marroc, no trobem la manera d'implantar-hi el protectorat civil. Davant qualsevol dificultat d'ordre polític, els capítols espanyols han cercat sempre un remei d'ordre militar. Després ha esdevingut que la dificultat, que de bell antuvi no era militar, s'ha tornat militar. La funció crea l'orgue—segons el vell aforisme—. En el cas que estem tractant, l'orgue ha creat artificialment la funció.

Recordo que Gualter, ex algun reed del seu admirable idealisme, diu que hi ha pels guerrers i pels milicians. En sembla recordar també que classifica el poble espanyol entre els primers i al poble de França entre els segons.

No sé si arribarà a sostenir aquesta tesi. Jo no la compartiria pas. Crec fermament que amb Espanya té totes les característiques d'un poble militar i cap de les característiques d'un poble guerrer.

CARLES SOLDEVILA
UN MANIFEST DEL PARTIT LIBERAL INDEPENDENT
Londres, 25.—El partit liberal independent, el líder del qual és Mr. Asquith, ha publicat un manifest censurant el mateix als liberals confesionistes que als conservadors unionistes. El partit liberal independent desitja la pau, la reglamentació dels problemes de les reparacions i deutes i l'abandó de tota política d'aventures militars.—Havas.

Un Govern interí

Mr. Bonar Law, elegit cap del partit conservador anglès, ha constituït un Gabinet d'alçada i de prestigi. Noms il·lustres i capacitats per tothom reconegudes entren dins el Govern que acaba de constituir-se. Així i tot, es tracta d'un Govern interí. La solució definitiva del plebiscit plantejat a la Gran Bretanya han de donar-la les vinentes eleccions.

Trobem lleugera l'actitud d'una bona part de la Premsa europea que comenta l'adveniment al Poder dels conservadors anglesos com un fet definitiu. Hi podria haver aviat sorpreses fortes. És molt probable que el sufragi doni als conservadors anticonfessionals que s'han apoderat del Govern la xifra més alta de vots i de diputats. Però és dubtós que aqueixes xifres representin una majoria absoluta. El partit del Treball obtindrà sense dubte un gran nombre de llocs. I no seria impossible que davant l'amenaça d'un llarg període de Govern conservador a la Gran Bretanya, arribessin a una intel·ligència, almenys parcial, els tres grups d'esquerra: laboristes, liberals de Mr. Asquith i liberals de Mr. Lloyd George.

En el cas que el resultat de les eleccions porti una suficient majoria parlamentària conservadora, el Govern que es recolza en aquesta majoria no es veuria en plena llibertat d'acció per a desbordar un programa que pogués ésser considerat com a dretista pels seus adversaris. Mister Lloyd George, en el seu recent discurs de Leeds, que resulta el primer acte d'oposició al nou Govern, ha assenyalat els perills d'ordre intern que enclou la pujada al Poder del partit conservador anglès. Per de prompte, ha afirmat que es tracta d'un Govern de minoria, i que en aquest sentit significa una provocació directa als elements subversius de la societat. I ha afegit que si els conservadors obtenien la majoria parlamentària a les eleccions vinentes, llurs actes reforçarien l'acció d'aquells elements, els quals acabarien per apoderar-se de les masses del país, cosa que produiria desastroses conseqüències.

Alguns darrers francesos veuen en les al·ludides paraules del ex-primier ministre britànic una maniobra per a oposar les masses dretes al Govern conservador, i ha qui ha recordat recentment la frase atribuïda a un prohoms conservador anglès, segons la qual Mr. Lloyd George és capaç de provocar una revolució trobant-se fora del Poder. Però no és de creure que els polítics conservadors oblidin l'estat d'opressió de les masses obreres i que les mitin amb una política social i econòmica que els sigui contrària. Precisament una gran part d'ells es distinguen per una notable elasticitat en l'apreciació del problema social. En cap cas podria venir per aquesta banda una política de retrogradació.

La sort de l'imperi anglès, i la sort d'Europa es jugaran el dia que el moviment islàmic obligarà a Anglaterra a entrar en lluita per la seva existència. Anglaterra però, no anorrearà per les armes aquest moviment, fins i tot emplant poderosos mitjans de combat.

La política

TELEGRAMA INTERCEPTAT

En Ruy Pelayo, marqués i ex-regidor regionalista de Santander, remite diumenge, com acostuma en totes les festes del catalanisme, un telegrama adherent-se als actes d'afirmació nacionalista organitzats pel Centre de Dependents.

Segons el mateix ens diu, el senyor Pelayo rebé un avís en que se li comunicava que "d'ordre superior havia quedat sense cura".

La llibertat espanyola és així.

LA REVISTA "SENY" DENUNCIADA

El volent i interessat portaven de l'Agència Catalana de Polonès, la revista Seny, ha estat objecte d'una denúncia a base d'un comentari a una sessió de l'Ajuntament.

Com a conseqüència, els nostres amics han hagut de compartir davant del ja famós jutge de La Bisbal, que els obligà a parlar castellà i els acorralà a pregoneres.

Sentim el control dels confres i desitgem que en surti en bé.

LA REVIFALLA DEL "CONDE DE POMES"

Com anunciarem, el pindaric "conde de Pomes" malparat, dissabte passat, del catalanisme, al local de la quasi inexistència U. M. N.

Es veu que no va estar tan afortunat com altres vegades, perquè al cap d'una estona va dir que llegia el ram i que un altre dia hi tornaria.

Fàbrica de Panyos i novetats de VALENTI SOLER Immens assortit en gèneres per a vestits fàbrica de senyura i senyor. Vendes a l'engròs i al detall. **AVINYÓ, 7 (CANTONADA FERRANDO** El doctor **Dulcet, oculista** de regrés de París i Berlín, ha reprès les consultes, de 10 a 12 i de 4 a 6. — **Reial, 3, principal.**

LA SESSIÓ DE LA JUNTA AMEN

A les sis de la tarda, i sota la presidència de l'alcalde, senyor marqués d'Alfala, començà la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria, assistint-hi la majoria dels regidors.

El secretari llegeix l'acta de la darrera sessió, essent aprovada.

Despatx oficial

Tot seguit es dona compte de diversos oficis i comunicacions rebudes, entre ells, un de la Junta directiva de l'Exposició de Barcelona participant la impossibilitat de cedir el Palau d'Art Modern per a la celebració d'una Exposició Internacional d'Art, a la primavera de 1923, degut a la circumstància de tenir d'anul·lar-se-hi a la mateixa època la Fira de Mostres i les Exposicions del Moble i de la Tècnica de la construcció.

El senyor Duran Reynals crida l'atenció del Consistori sobre l'acta de la Junta directiva de l'Exposició de Barcelona i el problema que la negativa de l'esmentada entitat planteja a la Junta municipal d'Exposicions d'Art. Aquesta, segons precepte del seu Reglament, té el deure de tenir anualment una Exposició de pintura i escultura modernes. Aquestes exposicions s'havien celebrat al Palau de Belles Arts, fa diversos d'aquests en Museu d'Art Modern, però a la Junta municipal d'Exposicions del seu estatge. Preca als elements del Consistori que formen part de la Junta directiva de l'Exposició recullen les seves paraules i es capitulen d'obtenir la cessió del Palau d'Art Modern, perquè en ell pugui celebrar-se les Exposicions anuals d'Art.

El senyor Maynés promet fer-ho així i explica que si aquest any la cessió del Palau no ha pogut realitzar-se ha estat a causa dels compromisos anteriors contraïts per la Junta de l'Exposició.

Altres oficis de l'alcalde, proposant l'adopció de determinades disposicions per atendre els serveis de sanitat.

Relacionada amb aquest assumpte, el despatx oficial, fou aprovada una proposició dels senyors Maynés, Rocha Junyent, i Masot, donant un ample marge de confiança a l'alcalde per a que descurant-se sempre que ho cregui convenient amb la Junta consultiva, creïa per la base de reorganització dels serveis d'higiene i beneficència, pugui adoptar les mesures que cregui pertinents durant la present sessió, en relació amb la higiene i salubritat públiques, quedant per això a la seva exclusiva disposició el personal d'ènter, subaltern que jutgi indispensable, així com els serveis dels contristes, relacionats amb l'higiene i salubritat i segon, que s'aprovin els crèdits a que fa referència la comunicació de l'alcalde i que s'autoritzi per a la seva inversió en la forma que cregui més convenient.

Dictàmens de damunt la taula

Els drets de les minories nacionals

El donar-se compte de la proposició presentada fa més d'un mes, va demanar la paraula el

senyor Rocha.—Justifica la seva actitud en demanar que quedes damunt la taula la proposició de referència. Entre altres coses esmenta el pleiscit portal a cap pel Centre Autonomista de Dependents de Comerç i de l'Indústria, comentant desfavorablement el resultat obtingut. Diu que si per a aprovar la proposició presentada volen acollir-se a l'acord de la Societat de Nacions, haurà d'aprovar-se una proposició que ell ha presentat, demanant—referit-se a un altre acord de la Societat de Nacions—que es compromet a col·laborar com ciutadans lleials amb la nació a que pertanyen actualment.

En Martí Esteve diu: Després d'unes quantes setmanes d'haver extremat la nostra paciència en una cosa certament adjectiva, com és l'espera que s'ha imposat a la discussió i votació d'aquesta proposició, veim avui a defensar-la amb el mateix esperit del dia que fou presentada.

No vull entrar—diu—en les incidències extra-consistorials de què ha estat fidejada. No creiem que susciti els vius comentaris que s'han fet públics en les darreres setmanes. Algú, massa optimista, havia arribat a dir que de no haver estat una contestació nova massa extensa a unes paraules del baró de Viver, la proposició s'havia aprovat el mateix dia d'èsser presentada. Jo—va dient—no he compartit mai aquesta il·lusió i, d'altra banda, crec que no es realitzaria perquè hauria estat per sorpresa o, si més no, així s'hauria dit. És, a més a més, molt interessant de conèixer l'actitud de cada grup consistorial en una qüestió com aquesta, que no és pas de doctrina, sinó que fa referència a reivindicacions concretes (l'ús de la llengua en els tribunals i les escoles), a favor de les quals s'hauria obtingut el vot dels que ocu-

paven els escous radicals i tal vegada d'algú dels mateixos que avui hi seuen.

Fa referència al procés seguit pels acords de la Societat de Nacions, les proposicions presentades pel delegat de l'Àfrica del Sud, Mr. Murray, des d'arribar a l'acord unànime del ple de l'Assemblea el dia 21 de setembre, un dels quals acords, el quart, diu: "L'Assemblea expressa l'esperança que els Estats que no estan lligats amb la Societat de Nacions per cap obligació legal no que es referir a les minories, observaran, no obstant, en el tractament de lurs minories de raça, de religió o de llengua el mateix grau de justícia i de tolerància que és existit pels tractats i d'acord amb l'acció permanent del Consell".

Jo celebro—continua—que l'Assemblea modifiqués, donant una major concreció, la proposició Murray, en la qual es parlava de minories nacionals substituïnt aquest nom per minories de raça, de llengua o de religió.

Catalunya és una nació i el nombre de nacionals catalans són minoria dins l'Estat. És, indiscutiblement, una minoria de llengua distinta de la dels usats i oficials. Pot negar algú, amb lògica, que l'acord de la Societat de Nacions afecta directament a Catalunya? Aquests drets elementals, que són reconeguts i protegits per a les minories nacionals, més ho han d'ésser al cas d'una nació.

Un model del reconeixement d'aquests drets, model que en termes generals recomana l'acord de la Societat de Nacions, el trobem en el tractat amb Polònia, en l'art. 7, del qual s'imposa l'obligació al Govern polonès de respectar les minories de llengua distinta de la de l'urpòria llengua, sigui oralment o per escrit, davant dels tribunals. L'art. 3 del mateix tractat obliga a que la instrucció primària sigui donada a les minories en la llengua pròpia, concessió encara més ampla en el tractat amb Txeco-Eslavàquia, en el qual es parla de tot l'ensenyament.

El senyor Rocha ens deia que els acords de la mateixa Assemblea ens obligaven a comportar-nos amb l'Estat com a ciutadans lleials i ens ha anunciat una esmena perquè així d'acordem la promesa. Nosaltres votarem en contra.

Es curiós que es demani aquesta promesa de lleialtat, quan en la realitat no s'hi manca, i com a afirmació prèvia a tota altra declaració de les contingudes en la proposició. El nacionalisme català es, precisament, en aquest aspecte una excepció entre tots els del món. Cap altre pot oferir un cas com la creació del unit de l'Espanya gran que significa no solament lleialtat envers l'Estat, sinó també i extranjerament de l'Estat per obra del nacionalisme, obra imaginada pel propi Príncep de la Ribera. Com hi ha correspost l'Estat? Negant, admet, els drets més elementals a Catalunya.

Comprometent-se a aquesta lleialtat, no com a compensació al reconeixement dels nostres drets que les l'Assemblea, sinó com a cosa prèvia seria ridícula. Però ni que fos condició per a obtenir aquell reconeixement no podríem amb honradesa hipotecar l'actitud futura dels catalans. Aparenter la venda de l'herència paterna per un plat de lleialtat. Sortosament, encara que voléssim aquesta promesa els fets següents el mateix curs i la lleialtat del poble de Catalunya i l'actitud de rebeldia envers l'Estat, seguirien ben independentment del nostre acord.

Demanem per a Catalunya uns drets concrets que entenem que li pertanyen, sense que renunciem a aspiracions superiors. Crec que en l'acord que proposem avui podrien i haurien de coincidir-hi tots aquells que fan afirmació d'autonomisme i més aquells que a cada pas fan ostentació de federalisme. Respecte l'ús de la llengua del país en les escoles és un dret que reconeixen totes les federacions, excepte la germanàica. En totes les federacions, Estats Units, Alemanya, Suïssa i Àustria Hongria abans de la guerra, l'ensenyament va a càrrec dels Estats particulars. La llei constitucional de 1867 de l'Imperi dual dels Habsburgs, tan títol de reaccionari, ordenava textualment per l'article 19: "Als països on hi hagi diverses raçes se'han organitzades les escoles de manera que cada raça tingui a la seva disposició els mitjans necessaris per l'ensenyament en son respectiu idioma, sense que es pugui recórrer a cap mitjà coercitiu per a obligar-los a aprendre'n un altra".

El mateix projecte de constitució federal espanyola de 1873 atribuïa l'ensenyament als Estats particulars i aquesta era la tradició federal.

Respecte a l'ús davant dels tribunals, un plaure del retorn a una paraula de Pi i Margall, escripta l'any 1901. Deia així:

"Aconseja el buen gobierno el uso oficial de las lenguas regionales. ¿Puede darse nada más lógico que confiar la administración ni la justicia a hombres que no conozcan la lengua de país en que hayan de ejercerlas? Llamad a los que la ignoran a que, por ejemplo, declaren como testigos ante jueces y magistrados... ¡A qué de errores no estarían expuestos no entendiendo bien las preguntas y no siendo mejor entendidos sus respuestas por los que les interrogan! No siendo posible una lengua universal, en lo oficial como en lo privado debe emplearse la lengua que se use en la región donde vivamos".

En aquest Consistori—acaba dient En Martí Esteve—on tan sovint es cobreixen desigs i instints contraris a aquests reconeixements sota l'ombra d'En Pi i Margall, invocant-ne el nom i la doctrina, són des seves paraules amb una claredat adoloradora per a molts. Foren escrites quan el nacionalisme era en germe. Amb la votació de la nostra proposició sabem si en lloc de seguir el compàs dels temps, augmentant la comprensió dels problemes nacionalistes i accentuant el sentit de llibertat nacional, els pretesos federalistes d'avui neusen una retrogradació en l'actitud en el que invoco com a Mestre. (Molt bé, en els escous nacionalistes).

El senyor baró de Viver—contestant al senyor Esteve diu que si els que defensen la proposició s'afinguessin a fer l'affirmació de lleialtat a la nació, el Govern no es negaria, segurament, a donar les prerogatives que hom demana. Sosté i diu que s'ha de deixar ben sentat que l'acord de la Societat de les Nacions no fa referència a Catalunya i afirma que aquesta proposició representa una apel·lació a les nacions estrangeres.

Les prerogatives que demanem—diu—ja les donava el comte de Romanones i el seu projecte d'administració local.

El senyor Maynés.—Diu que desitjaria treure una conseqüència concreta de les paraules del senyor Romen, car en la proposició no es parla d'altres prerogatives que del l'ús de la llengua mare davant dels tribunals i en les escoles primàries. Referent a la proposició del senyor Rocha, diu que no té inconvenient en acceptar-la. Altament des d'algunes paraules clares i concretes sobre la manera de pensar dels meus amics. El senyor Esteve no ha sempre al text. L'actitud i l'esperit de l'acord de la Societat de les Nacions.

Aquest acord consta de diversos extrems i, com és natural, no pota perdre's un acord sense els altres.

Tots els problemes que dels Estats han estat motivats per aquestes diferències de raça, de llengua i de religió. Són des les guerres entre els pobles han estat causades perquè el dominant volia imposar als que volia dominar, la seva religió i la seva llengua o costums.

Esmenta el cas que ell acaba d'observar en la biblioteca de Perpinyà on tots els textos catalans foren traduïts al francès d'ocurrència de la pau dels Pirineus. Així mateix, pocs mesos després de passar el Rosselló sota la dominació francesa s'obligà als fidels a pregar en francès a les esglésies i malgrat aquestes disposicions hom parla el català per tot el Rosselló.

Els temes han evolucionat i per això les lleis han d'ésser també modificades. D'aquí ve que la Societat de les Nacions, interpretant els corrents moderns vulgui imposar com a condició obligatòria dels nous Estats, el respecte a la llengua i a la religió dels grups que integren les minories nacionals. Explica l'abast de l'acord de la Societat de les Nacions i diu: En aquell es demana el tracte que l'Estat haurà de donar a les minories, però al mateix temps demana que aquestes col·laborin amb lleialtat a l'obra de l'Estat. Com és natural, la Societat de les Nacions no podia fer aquesta petició a les nacions sense demanar a les minories nacionals una lleialtat envers l'Estat al qual pertanyen.

Dirigint-se al senyor Rocha li diu que els regionalistes votaran la proposició incidental no sols perquè poden, sinó perquè deuen col·laborar amb l'Estat.

Dirigint-se al senyor Esteve li diu: "Avui col·laborarem amb l'Estat espanyol, no altres senyors regidors en virtut d'una llei municipal per la qual es regeix l'Estat espanyol i per tant, col·laborarem amb ell". No vol dir que així impliqui una hipòtesis per a les generacions futures que pensin d'altra manera.

Aquest poble de Catalunya que demana aquestes reivindicacions no rebutja la col·laboració amb l'Estat sempre que aquest respecti les aspiracions de la nostra terra i tingui al degut respecte a tot allò que és conseqüència amb l'ànima de Catalunya.

No veig, doncs, cap obstacle a què sigui votada aquella proposició de lleialtat.

Recorda que quan es discutia a les Corts el projecte de la Mancomunitat que no fou aprovat per haver estat assassinat En Canalejas, un diputat de la majoria preguntà als diputats catalans si demà demanarien quelcom més. En Canalejas va intervenir-hi dient que no volia saber si demanarien més o no, però que demanaven, ell ho considerava just i devia donar-se'ls-hi.

Contestant al baró de Viver li diu que l'afirmació de l'ús de la llengua mare en l'ensenyament primari és una cosa elementalíssima per tot aquell que coneixi la Pedagogia.

Contra el que diu el senyor Sotomayor, l'acord de la Societat de les Nacions fa plenament referència a Espanya, car està representada a la Societat de les Nacions i el seu representant va votar també l'acord.

Tot seguit, hom llegeix la proposició incidental presentada pel senyor Rocha, que diu: "Que de conformitat amb la recomanació de la Societat de les Nacions, estem disposats a cooperar com a ciutadans lleials amb la nació espanyola a que pertencem".

El baró de Viver insisteix en les seves anteriors manifestacions, parlant de suposades actituds sedicioses.

El senyor Maynés.—(Interromp) Què es sediciós parlar en català?

El baró de Viver.—Li contesta que no, però sosté que la Societat de les Nacions no pot imposar a Espanya aquest deure amb les petites nacionalitats.

El senyor Martí Esteve.—Diu que la minoria d'Acció Catalana entén que l'esmena presentada pel senyor Rocha és superflua. La Societat de les Nacions es limita a fer recomanacions als Estats que es trobin en el cas a què es refereix el mateix. Nosaltres adreçem aquesta recomanació al Govern. Nosaltres no podem votar ni comprometre'ns a ésser ciutadans lleials amb l'Estat espanyol perquè encara que ho fèssim així els catalans que no són aquí podrien o no complir aquest acord.

La proposició incidental no té cap valor.

Nosaltres, doncs, votem en contra.

El senyor Rocha.—Diu que ha demostrat que no és antinacional, puix fa algun temps va votar una proposició demanant la cooficialitat de la llengua catalana. Diu que si bé no és amic de la concessió, no és enemic de l'Estat i per això creu que deu votar-se la seva proposició. Però—diu—que fan els d'Acció Catalana és realitzar una campanya contra Ensenya i contra la llengua castellana. Han quedat, doncs, ben delimitats els camps: nosaltres amb els regionalistes, demanant a votar a favor de la col·laboració amb l'Estat espanyol i els de Acció Catalana negant-se a col·laborar-hi.

El senyor Junyent.—S'afegirà a les manifestacions del senyor Maynés. Així no vol dir afegir—que deixem de treballar per al reconeixement de les nacionalitats espanyoles. Creu que no devia votar-se la proposició com a incidental, sinó que demana incorporar-se a la proposició objecte del debat. A la recomanació als d'Acció Catalana que votin la proposició amb l'afirmació.

El senyor Maynés.—Espero—diu—que ens posarem tots d'acord. Sont no haver convençut als seus companys d'Acció Catalana. Fa unes consideracions basades amb les paraules del senyor Rocha que diu que admetia les institucions actuals; el senyor Junyent ja sabem el què és i, per tant, no demanem a una reforma de la Constitució de l'Estat sense fallar a aquella lleialtat. Diu que està disposat a votar l'esmena del senyor Rocha com addició, però no com a proposició incidental, amb la condició de que hi manca una paraula. L'acord de la Societat de les Nacions parla de nació. Jo demano—diu—que sigui canviada la paraula nació per Estat. Si així es proposa com addició, la votem.

El senyor Martí Esteve diu que és curiós l'espectacle que s'està donant. El senyor Maynés, requerint-nos per a què votem l'esmena del senyor Rocha. Aquest proposant la i el senyor Junyent opinant que es té de votar; però admetent tots tres que aquesta promesa de lleialtat no obliga a respectar el règim actual de l'Estat. És que vosaltres, carlins, renuncieu a tornar a la muntanya i vosaltres, radicals, oblideu per a sempre més el dur la república deg de les barricades? Els carlins que pertanyen a la Lliga Regionalista no deuen considerar tampoc que s'hagin exhaurit els camins d'alliberació de Catalunya quan fos.

El nostre vot, si fos favorable, podria recordar la promesa dels

diputats republicans en acceptar el càrrec, promesa o jurament fet amb la reserva mental de treballar per l'enderrocament de la Constitució.

Per això, repetitx, votarem en contra.

El senyor Rocha.—Diu que no ha presentat la proposició amb intent de concòrdia. No he intentat assolir atreuem a aquells que al seu odi a Espanya hi afegixen el neixent odi a la Lliga. És més, encara que voten la proposició que jo he presentat no ens comprometem a votar la proposició d'Acció Catalana.

Diu que vol presentar una esmena a la proposició d'Acció Catalana, car ell desitja parlar respecte a religió i llibertat de consciència, la qual considera el molt essencial.

El senyor Anglada (E)—Diu que no votarà la proposició incidental si no va junta amb la proposició primitiva.

El senyor Maynés.—L'affirmació que ara fa el senyor Rocha—diu—està en contradicció amb el que ha dit al començament, o sigui que ell votaria la proposició si s'acceptava la proposició incidental que ell volia presentar. Ara que accedim, ell s'entorna enrere, amb la qual cosa demostra palesament l'esperit anticatalà del senyor Rocha.

Els regidors catalans d'aquest Consistori que s'expressen en català fan per aquest sol fet, professió de fe del dret que hom reclama i això és una contradicció.

Ara votarem en contra de la proposició incidental i en canvi, nosaltres afegirem a la proposició una addició de conformitat amb aquesta lleialtat que se'ns demana.

El senyor Rocha.—Fa algunes manifestacions per a sinerar-se de què no és antinacional, dient que és degut a ell si a l'Ajuntament es presenten les proposicions en català. Diu que interposa estretament el sentit del partit radical.

El senyor Marial.—Diu que hauria votat la proposició d'Acció Catalana esmentant tal com ha estat presentada, car que tenim perfecte dret a l'ús de la llengua catalana en els tribunals i en les escoles. De federalisme, iguals que de nacionalisme s'hi han de diferents matissos, segons l'indici d'on s'hi filli.

Dirigint-se al senyor Rocha, li diu que la proposició que vol presentar sobre llibertat de religió que la present separada i que ell també la votaria.

El senyor Rocha.—Contestant al senyor Marial li diu que és la primera vegada que això s'ha dit amb ell, però que no li estranya, car en el darrer plei eren molt freqüents les discrepàncies del senyor Marial amb aquella minoria. Ara—diu—no és amb mi que discrepa sinó amb tota la minoria radical.

Com que pertanyen els d'Acció Catalana amb aquesta proposició és crear diferències a Espanya i internacionalitzar el problema de Catalunya, per això la minoria radical no la votaria.

El senyor Marial.—Diu que ell no veu més que l'esperit de la proposició i que la votaria.

Posada a votació la proposició incidental del senyor Rocha és rebutjada per 26 vots contra 14.

Tot seguit es llegeix l'addició del senyor Maynés que diu "que s'afegirà a la proposició original un extrem que diu: que de conformitat amb la recomanació que fa la Societat de les Nacions a les persones pertanyents a les minories de llengua, l'Ajuntament de Barcelona, com a representant de la ciutat, ofereix cooperar lleialment amb l'Estat espanyol".

El senyor Maynés fa la defensa demanant que sigui votada.

El senyor Rocha diu que votaria en contra els altres extrems de la proposició original, però favorablement a l'addició del senyor Maynés.

Es posen a votació, junts, els extrems segon, tercer i quart de la proposició original que és aprovada per 29 vots contra 13.

Posat a votació l'extrem quant o sigui l'addició del senyor Maynés, és aprovada per 28 vots contra 9.

El senyor Rocha presenta la següent proposició: "Per a que s'afegixi un altre extrem dient: que també es faci present al govern la recomanació de la Societat de les Nacions en el referent a religió".

Diu que l'ha presentada perquè en el seu concepte la llibertat de consciència està per damunt de la llibertat dels pobles.

El senyor Maynés diu que el senyor Rocha no ha pensat prou, no ha seguit ni ha redactat un moment sobre aquest assumpte; no s'hauria atrevit a parlar de minories religioses tractant-se de Catalunya.

El senyor Esteve: Certament—diu—els acords de la Societat de les Nacions on es fa referència a religió no són aplicables a Catalunya. Jo no soc par-

tidari que l'Estat es convertís en protector de l'església tal com esdevé a Espanya.

La intrusió de l'Estat en matèria religiosa a la manera de l'Estat espanyol es tradueix en institucions com el Reial patronat que els propis catòlics, venem de rebutjar. Nosaltres sostenim un criteri eminentment liberal i no concebem per exemple, el cas d'una alta dama espanyola que ofereix al Sant Jerme malaat meros per a una capella de la zona espanyola marroquina.

En la proposició diem que Espanya atengui plenament els acords de la Societat de les Nacions en quant fan referència a Catalunya. Amb això en tenim prou i no tenim d'actuar al dictat del senyor Rocha.

Votarem en contra de la seva esmena.

Intervenen els senyors Junyent Rocha, votant-se la proposició que és rebutjada per 28 vots contra 12.

L'alcalde pregunta si creuen els regidors convenient suspendre la sessió, acordant-se continuaria ajornant els dictàmens susceptibles de discussió.

S'aproven alguns dictàmens que hi havia sobre la taula, quedant-ne d'altres en la mateixa situació per a ésser discutits a la sessió vinent.

Despatx ordinari

S'ha aprovat ràpidament i sense discussió nombrosos dictàmens que figuraven a l'ordre del dia, restant però sobre la taula alguns d'ells que algun regidor tenia intenció en discutir.

Proposicions

En la present algunes proposicions, que són aprovades per unanimitat i sense discussió.

Preguntes, Peticions i mocions

El senyor Carrasco fa una pregunta a l'alcalde i al president de la Comissió d'Escooradors, referent a les obres que han de fer-se a l'escoorador.

Li contesta el senyor Plaia donant compte del que s'ha fet per a poder continuar l'escoorament de bon i budella sense perill per als obrers.

L'alcalde contesta també al senyor Carrasco.

El senyor Romen intervé per a fer aclaracions.

El senyor Carrasco diu que no s'ha entès la seva pregunta que és si la Comissió d'Escooradors es considera autoritzada per a fer despeses necessàries per a l'arranjament de l'escoorador o bé si aquella autorització ha quedat sense efecte.

El senyor Viza intervé també per a fer algunes manifestacions.

El senyor Santamaria diu que els radicals mantenen el vot de confiança donat en la sessió anterior al president de la Comissió d'Escooradors per a que es fassin les obres necessàries.

El senyor Plaia dona noves explicacions sobre l'estat de l'escoorador i el que ha de fer-se.

El senyor Carrasco agraeix les explicacions que s'han donat però diu que presentarà una proposició demanant que l'autorització donada en la sessió passada s'entengui tan sols per a les obres d'aparcament en l'edifici de l'escoorador, però no per a la construcció de noves naus.

El senyor Plaia contesta que és en efecte amb aquest fi que hom farà ús d'aquella autorització.

El senyor Maynés, que ocupa la presidència, dona compte de la mort de l'ex-regidor En Josen Pardo, demanant al Consistori si apruva que consti una acta el sentiment per la mort d'aquell senyor.

S'adhreixen a la proposició del senyor alcalde totes les fraccions del Consistori.

A les deu del vespre s'acabà la sessió.

Acció Catalana

II Aplec Comarcal

Balaguer

el diumenge, dia 29 d'aquest mes

Festes populars

Sardanes

Mitins

Actes diversos en commemoració de la caiguda de Balaguer el 31 d'octubre de 1913

Organització ambiciosa detall

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

El nacionalisme

Els eslovacs demanen l'autonomia a l'estat unitari de Checoslovàquia

Praga, 25.—La sèrie d'articles que els diaris han vingut publicant de Rodolf Horský, conseller del Vaticà i cap del partit cristià social sobre la política i la personalitat de Heinka, cap dels autonomistes eslovacs està causant viva sensació.

Declarar en efecte, que en la seva opinió els eslovacs tenen el dret de reivindicar l'autonomia i que ni l'idioma ni la nació txeca-eslovaca no han existit mai.

Hi ha diu, una nació txeca, com hi ha una nació eslovaca. L'idioma eslovac és un dialecte de la llengua txeca, com el polac i el serbi no són sinó dialectes de la llengua russa.

No es podrà, acaba dient, fer mai un bon txec d'un eslovac, perquè la diferència és massa gran.

EL PARTIT RUMA DE TRANSILVANIA I LA CORONACIÓ DEL REI FERRAN

Cluj, 25.—(Transilvania).—El partit nacional rumà de Transilvania acaba de llençar un manifest al país en el qual es fa detallada exposició dels motius que han determinat la seva abstenció d'assistir a les festes organitzades amb motiu de la coronació del rei Ferran, acte que qualifica d'ilegal i contra el qual protesta energicament.

Comença recordant que l'Assemblea popular celebrada a Alba-Iulia l'any 1918 posà com a primera condició la unió de Transilvania a Romania i l'elaboració d'una Constitució nova per a la gran Romania.

Així, diu, afegint, com que aquesta constitució no ha estat volada, el jurament prestat pel rei Ferran amb la Constitució de la gran Romania no és vàlid pel que a Transilvania es refereix, ja que encara no existeix la nostra Constitució.

Pel que fa referència a la coronació—continua el manifest—fou atorgada pel Govern presidit pel senyor Bratianu, que no posseïa de cap manera la confiança del poble de Transilvania. El manifest acaba establint que aquesta coronació, concedida com la voluntat del poble de Transilvania ha trencat els llaços establerts per l'Assemblea popular de l'Alba-Iulia, i que per consegüent la sort de la gran Romania modificada és ara totalment crítica.

L'APERTURA DEL PARLAMENT TXECO-ESLOVAC

Praga, 25.—Avui s'han inaugurat les sessions del Parlament

De Portugal

Ha estat nomenat un jutge per a su-mariar a tot un Almirall

Lisboa, 25.—Pel ministeri de la Guerra ha estat designat un jutge militar especial per tal d'instruir sumari a l'Almirall senyor Câmara de Leme, al qual s'acusava d'haver-se llançat a l'arsenal marítim durant els successos del 19 d'octubre de 1921 i no haver evitat els atemptats personals comesos contra el president del Consell de ministres.—Havas.

ELS FEIXISTES ASSALTEN UNA REDACCIÓ A NAPOLIS

Roma, 25.—En un telegrama de Nàpols que publica el periòdic "Il Paese", es diu que anit 200 feixistes penetraren violentament a les oficines del corresponent del diari romà "Il Mondo" i tirant al carrer els mobles, els incendiarer després.

El moti acabà mercès a la intervenció d'un cap feixista, al qual censurà severament el procedir dels amotinats.—Havas.

NOUS MINISTRES ANGELESOS

Londres, 25.—A més a més dels noms dels ministres ja telegrafats, han estat nomenats, secretari ppr Escòcia, viscomte de Novar, i fiscal d'Escòcia Sir William Wattson. Ministre d'Instrucció pública ho ha estat nomenat Mr. Wood.

Manquen per elegir i assignar encara algunes partides. Els sots-secretaris d'Estat seran nomenats posteriorment.—Havas.

reunides ambdues cambres a la de diputats.

El nou president del Consell, senyor Zellella dona lectura a la declaració ministerial que diu en síntesi que en el que es refereix a política interior el Govern vol assegurar la pau i la seguretat del país mitjançant l'observació més estricta de les lleis i de la constitució, i pel que es refereix a política exterior vol el Govern mantenir la petita entença, per considerar-la l'únic de la política pacífica en el centre d'Europa.

Tindrà el Govern a fonamentar les bones relacions econòmiques amb les nacions veïnes i dictarà mesures encaminades a salvaguardar el sistema fiscal.

Pel que es refereix a la separació de l'Església i de l'Estat, el Govern opina que és abans que tot precís resoldre importants problemes administratius, per la qual cosa presentarà al seu degut temps i amb la necessària antelació, els corresponents projectes de llei.—Havas.

Després de la crisi

Començarà la campanya electoral a Anglaterra.

EL NOU GOVERN PRESTA JURAMENT

Altres ministres . . Els candidats que presentaran els diferents partits . . Un manifest dels liberals independents . . El que diu la premsa

Londres, 25.—Aquest matí, al palau de Buckingham, els antics ministres han entregat el segell de llurs respectius departaments al Rei.

Acte seguit, els nous ministres prestaren jurament de fidelitat, celebrant-se la tradicional cerimònia de besar la mà al Rei.

El Rei ha marxat a Sandringham, on firmarà el decret de dissolució del Parlament.—Radio.

Londres, 25.—Lord Curzon ha dirigit una nota al president del Consell, M. Poincaré, manifestant-li que en vista de les eleccions angleses, havia d'ésser ajornada la Conferència del Pròxim Orient que havia d'ésser celebrada el 13 de novembre a Lausana.—Radio.

COMENÇA LA CAMpanya ELECTORAL

Londres, 25.—Ha començat la campanya electoral. A la declaració del partit liberal independent indica que les dues fraccions d'aquest partit lluitaran separatament.

El partit conservador unionista ha decidit no combatre als liberals coalicionistes favorables al Govern. Els unionistes dirigit per tots els llurs esforços únicament a combatre als socialistes en els caps dels quals han anunciat una vigorosa campanya electoral.—Havas.

ELS CANDIDATS

Londres, 25.—El "Manchester Guardian", a títol d'informació, diu que els conservadors presentaran 450 candidats, els laboristes, 400; els liberals de Lloyd George, 170 i els liberals independents, 330.—Havas.

KEMAL INVITA A D'ANNUNZIO

Londres, 25.—Segons "El Times", Mustafa Kemal ha invitat a D'Annunzio a visitar l'Orient.—Havas.

EL "LABOUR PARTY"

Londres, 25.—El partit obrer que comença activament la campanya electoral i que es diu presentant uns 400 candidats, ha publicat un manifest que es publica demà. Aquest document rebutja les acusacions de bolxevisme i comunisme i conté un programa amb miras a la nacionalització de les mines i dels ferrocarrils.—Radio.

Londres, 25.—El Comitè executiu del partit laborista ha dirigit al Govern una demanda per a que les eleccions es celebrin un dia abans.—Havas.

D'Orient

Anglaterra demana l'ajornament de la Conferència de la Pau

Paris, 25.—D'acord ja els Govers de París, Londres i Roma sobre el lloc i la data en què ha de celebrar-se la conferència de la Pau d'Orient, el president del Consell francès, M. Poincaré, ha manifestat al Govern kemalista, en un comunicat que acaba de dirigir-li, que la dita conferència s'inaugurarà el dia tretze de novembre pròxim a Lausana.

Les lletres d'invitació oficial seran enviades després.

Es creu possible que per part del Govern turc es facin determinades objeccions respecte que sigui Lausana la ciutat elegida per a celebrar en ella la conferència de la pau d'Orient.—Havas.

L'ADMINISTRACIÓ TURCA A TRACIA

Constantinoble, 25.—La instal·lació de l'administració turca a Tràcia se efectuarà el 8 de novembre en el districte de Kirk-Kilis. El dia 14 del mateix mes s'efectuarà en el districte de Rodosto.—Havas.

EBERT ACCEPTA CONTINUAR LA PRESIDENCIA

Berlin, 25.—El president Ebert ha acceptat la decisió del Reichstag, segons la qual es prorroga la seva presidència fins al dia 30 de juny de 1925.—Havas.

EL REICHSTAG ACORDA AJORNAR LES SEVES SESSIONS

Berlin, 25.—Sessió del Reichstag.

El socialista independent Ledebour presenta i aprova una moció preguntant al canceller Wirth sobre quin partit polític s'està ara sostenint, perquè després de la votació d'aquesta tarda li es imposa de seguir per més temps en la pràctica de la política seguida fins ara.

Aquesta moció fou rebutjada, essent immediatament adoptat l'acord d'ajornar les sessions del Reichstag fins al 7 de novembre pròxim.

STRESSEMAN I LA POLITICA CONTRA EL TRACTAT

Berlin, 25.—En un discurs pronunciat a Hamburg, ha declarat, el senyor Stressemann:

"A França continua la par a Alemanya. Hem de prosseguir davant de l'opinió pública la lluita en la defensa de les responsabilitats. França mateixa fou la que facilità les negociacions que han trencat el tractat de Versalles. El de Versalles no deu ésser tampoc considerat com a secret."—Radio.

La post-guerra

S'ha arribat a un complet acord franco-alemany sobre les compensacions

Berlin, 25.—Les negociacions entaulades entre la delegació francesa i les federacions alemanyes, han acabat aquest matí amb un acord complet, quedant consagrat el conveni.—Havas.

Berlin, 25.—En les negociacions entre la delegació francesa i l'alemanya, s'arribà ahir a una intel·ligència completa sobre la moratòria per als pagaments de compensació.—Radio.

Berlin, 25.—Amb motiu de la terminació de les negociacions entre la delegació francesa i les federacions alemanyes, el canceller Wirth ha rebut a la delegació francesa manifestant-li el senyor Brumbach en nom de la mateixa, que s'havia arribat al desitjat acord, expressant a més a més l'esperança que immediatament serà posat en vigor.

Contestà el canceller dient que en opinió seva Alemanya ha de fer tot el que pugui per a contribuir a guarir els mals que es pateixen a les regions del Nord de França, però que, de continuar com fins ara l'enfonsament del marc passarà a ésser impossible el compliment de la prestació en natura.—Havas.

LA QUESTIO DEL MARC

Berlin, 25.—El Govern alemany ha dirigit a diversos economistes i financers la invitació relativa a la llur assistència a la Conferència que ha de celebrar-se a Berlín, amb l'objecte de discutir entre altres qüestions, la relativa a la estabilització del marc.—Havas.

LA RETIRADA DELS AMERICANS DE ORHENANIA

Washington, 25.—El Govern no ha pres encara cap decisió prop de la retirada de tropes de Ròdonia. Malgrat això, els cercles polítics es té la impressió de que s'estudiarà de nou la qüestió abans de fi d'any.—Radio.

LA CONFERENCIA INTERNACIONAL DEL TREBALL

Ginebra, 25.—A la sessió celebrada aquest matí per la Conferència Internacional del Treball, continuà la discussió de la resolució presentada pel director de l'Oficina Internacional.

Una de les paraules al debat del Govern espanyol, senyor Páez, exposant punts de vista prou interessants per a ésser escoltats i fins fins aplaudits en acabar el seu discurs.—Havas.

La Unió Jurídica Catalana i el Bisbe de Tortosa

Per la Unió Jurídica Catalana ha estat nomenat el següent oficial al lloc, senyor Bisbe de Tortosa: Illm. senyor:

Aquesta Corporació té a la seva disposició, en virtut de l'Església Catòlica, una de les robes de la qual és, com diu la mateixa paraula la universalitat, no practica la "personarum acceptio", sinó que invariablement i invariablement per tots els pobles i per tots els països, sense excepció, els acollí sense distinció en el seu si, per tal que puguin complir en ell els llaços sublims del home i els que dintre la seva existència finita estan senyalats als pobles i nacions com a tals pobles. Aquesta Corporació en recorda, i sense dubte ho recordarà millor V. I., per tal com coneixen-ho i ensenyen-ho és d'èsser primer d'ordre del senyor, entant ministres, que ja dignes Sant Pau en un llibre que forma part de la Col·lecció Canònica del Sant Testament, que a l'Església no existien ni grecs ni bàrbars, ni lliures ni esclaus, sinó que tots iguals i amb el mateix dret, formant part d'ella sotmesos a la mateixa gerarquia i admesos per igualtat canònica.

D'aquestes veritats se'n dedueix, Illm. senyor, amb evidència notòria i incommensurable que l'Església ha estat sempre la primera en reconèixer, que des de llavors respectades per les seves autoritats la llengua i les característiques dels pobles en exercir el seu ministeri. Per l'Església, acompanya en un país determinat, sols existeixen dos idiomes: la llengua litúrgica i l'eclesiàstica, i, notem bé la paraula reproduïda íntegrament a la llegenda ca-

nònica, el "vulgar" del país on actua. Si l'Església pretengués convertir-se en portaveu d'un idioma dels nomenats oficials d'un Estat contra la llengua parlada per la nació en viu, es convertiria per això mateix en agent d'aquest Estat contra el poble i no seria ningú més que ella qui atentés amb caràcters negatius de tota llibertat i de tota moral a la seva mateixa catolicitat.

La Unió Jurídica Catalana, d'entre la seva constitució, ha vingut observant amb dolor i disgust les infamies del Dret Canònic comesos a l'apropria diòcesi confidada a V. I., arribant-se, Illm. senyor, a un fet ja vist en el Dret eclesiàstic, així és, a substituir en el ritual de la llengua del poble per una llengua que altres desconeixen i que en els actes litúrgics de la vida eclesiàstica no puguin parlar el seu cor per la simple raó que no és el seu. Els preceptes referents al ús de l'idioma vulgar, de la llengua vernacular, no poden haver estat més gairebé infringits i per bé que s'invocaven un costum en contrari, es tractava d'aquelles que el Dret negava, donant-les el nom de corrupcions.

Avui acaba de saber aquesta Corporació que V. I., prebentant que amparada certs costums catòlics, ha prebent, el 16 d'aquest mes, l'ús de la llengua catalana a les celebracions de l'Eucaristia, Capítol Canònic de Tortosa, on, pel que sembla, no s'usa el llatí sinó que d'alguns anys ençà, des de que pel Real Patronat s'ha començat l'ús de nomenar prebentats de catalans, s'empenha la llengua castellana. La Unió Jurídica Catalana, compendria que, tractant-se d'eclesiàstics, s'introduïssin en les celebracions i en les actes el llatí com a llengua universal i eclesiàstica; l'ús de la llengua catalana, donades les circumstàncies per les quals ha passat Catalunya, no consti-

traria tradició canònica, sinó que es fent d'imposició i adreçada al Govern central; donades les condicions del territori, potser es podria permetre que els capítols no catalans es expressessin per simple tolerància en llur llengua pròpia, no es pot, però, permetre, es autoritzar a consentir, es admetre antitònicament, que usant una paraula lliurement un idioma no catòlic, es prohibeixen llatí severament a altres d'expressar-se amb igual llibertat en la llengua pròpia i genuïna de la mateixa diòcesi confidada a V. I.

No ignora aquesta Corporació que a l'Església Catòlica l'autoritat correspon a la gerarquia, única que dintre el Dret Canònic té capacitat per dictar i fer complir les lleis; és cert, però, també que l'Església és corporació jurídica i que precisament té establert un dret, per tal que per tots els seus fidels, ovelles i pastores, sia conegut; la potestat arbitratge no pot ésser potestat arbitrària i com de prínceps, sinó que és fidel i regular, i atent-se a això, els es permet als fidels el representant atentament al superior competent, per tal que es puguin aportar a les accions jurídiques comesos.

Ten aquest sentit, avans de fer de davant les autoritats competents, la Unió Jurídica Catalana ha elegit un dels d'atenció l'admiració a V. I. en el mateix idioma amb això tota mala intel·ligència, per a pregar-li que se servís reconèixer, com és de llei, el dret dels seus diòcesans a expressar-se en la llengua del país segons llur procedència, en tots els actes de la vida religiosa en els quals l'Església permet l'ús de l'idioma de no llatí.

Deu guardi a V. I. molts anys, Barcelona, 25 octubre de 1922. —El president accidental, Oriol Anguera de Sojo; el secretari, Ramon M. Masferrer.

GOVERN CIVIL

L'EX-GOVERNADOR I ELS CAPS DE POLICIA

El nou secretari del Govern civil ha facilitat a la Premsa la següent nota:

"Al poble de Barcelona. — En abandonant el càrrec de governador civil, amb què he dos anys m'he ocupat el Govern que S. M. vull expressar al poble de Barcelona la meua profunda gratitud per l'afecte, l'atenció i la consideració que amb mi ha tingut i la cooperació que en totes ocasions ha evidenciat, col·laborant a la meua tasca.

No sento separar-me de coses pella honores que el càrrec de governador ostenta; no ho sento per les molesties i disgustos que aquest lloc exigeix, ni pel treball que requereix, cosa que sempre he fet gustosíssim i amb el convenciment que treballava per la tranquil·litat i el benestar del poble que tant proves d'afecte he donades. L'única cosa que acompanya la meua sortida i que voldria dir fins per a expressar i fer-vos conèixer, és el sentiment d'afecte als catalans, l'afecte a aquesta terra i el temor que no cedeixi la vostra felicitat amb la intensitat que m'heu donat.

La meua ànima queda aquí; jo seguiré amb plaer absolutament sempre els progressos i el benestar del poble barceloní; jo sentiré profundament les vostres anàgones com se senten les dels germans; jo posaré sempre a la vostra disposició tot el que sóc i tot el que val, per a contribuir al vostre benestar, a la felicitat a què teniu dret, com a poble lliure, culte, moral, artístic i gran.

Deu de la Premsa m'afirma incondicionalment, en la seguretat que en mi trobareu sempre a

l'amie afectuós, disposat a complir-ho.

Preguntat el secretari si sabia si el senyor Martínez Andía marxaria de la nostra ciutat, ha contestat que no ho sabia i que creia esperar la arribada del nou governador.

Sembla que el senyor Martínez Andía anirà a viure a la seva casa de Sant Sebastià.

EL GENERAL ARLEGUI

El general Arlegui ha dit als periodistes, als quals ha rebut a "Jefatura" de Policia, el següent: —No diré res, no diré res; tot s'ha dit ja al Govern civil.

Però els periodistes no s'han mogut, esperant que el general respongués la pregunta, com realment ha fet el senyor Arlegui.

—Estic molt satisfet—ha dit—de deixar el càrrec de cap de policia. En aquest sentit el Govern m'ha fet un favor, perquè tant moltes ganes de descansar i no ho feia perquè creia que això hauria estat considerat com un afany dels deures que imposa aquest càrrec.

En canvi sento molt haver d'abandonar aquesta ciutat, que tant estima i per la pau de la qual he sacrificat la meua tranquil·litat. Almenys aquesta és la meua opinió.

Després, entrant de conversa amistosament amb els periodistes, els ha dit que considerava que no estava queixos d'ell, encara que reconeixia que ell havia hagut de pagar un altre canvi.

Després ha afegit que creia que era un home bo. Almenys jo no creia. Sols igual amb què quan veig possessors d'un del càrrec.

El general Arlegui anava dient aquestes paraules, tot notant-se en ell una emoció que procurava dissimular.

Després d'una petita pausa, un periodista li ha preguntat: —Marxa vostè de Barcelona?

—Sí—ha contestat vivament el general Arlegui.— M'he vaig a Madrid.

—I així no queda amb cap d'altre a Barcelona?

—Sí, en quedo amb el càrrec de general inspector de la guàrdia civil, és és, el càrrec que jo tenia abans d'ésser nomenat cap de policia.

—I ha fet memòria del comandament?

—Sí; així que veig tenir notícies del relleu, veig fer memòria del comandament, perquè com ja els he dit, sento moltes ganes de deixar-la. Així veig fer-ho constar al Govern amb un telegrama de tres línies.

Al general Arlegui li falta molt poc temps per a passar a la reserva, i, per tant, és probable que no exercirà més en actes el càrrec de general inspector de la guàrdia civil a Barcelona.

EL CORONEL BORRUE

El periodistes han saludat al coronel Borrue, que ha manifestat que agraeix la fina atenció d'aquest salut, que ell no té cap programa que no venia ni ha fer programes ni previsions i que fins que s'hagi possessat del càrrec el nou governador senyor Arana, no podria dir res.

Digut que no és partidari de silencis i misteris per a enriquir les novetats que esdevinguin amb el comandament, prefereix facilitar tota classe de notícies als periodistes, encara que sigui amb tota reserva, opinant que aquest procediment misterios és antirreial. Afegí que no ha sinó un solat vell amb molta pràctica, amb trenta anys de pràctica a una província tan important com València.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS

LA QÜESTIO DEL MARROO

Preparatiu bel·lics d'una operació

Durant el dia han continuat els preparatius per a les operacions que ara sembla que s'empendran definitivament demà.

S'han organitzat dos equips quirúrgics que marxaran a Drius. S'espera la duquesa de la Victòria.

Distintes cabiles han ofert formar harkas amigues per a pendre part en les operacions.

Dris el Riffi ha celebrat amb l'Alt Comissari una extensa conferència, transmetent-li satisfactòries impressions.

S'ha autoritzat als periodistes que romanin tres dies a Dar Drius, temps que es creu duraran les operacions projectades.

EL COMUNITAT D'ANIT

Al fer-se ahir el rellevament de la posició d'Azru, resultà ferit grave, a la mà dreta, el soldat del regiment d'Àfrica Fortunat Sans, i a la cuixa esquerra el legioniari Genis Ruiz Fernández.

Avui matí intentà suïcidar-se el soldat d'intendència Blai Delgado, disparant-se un tret al pit, essent el seu estat gravíssim.

Han embarcat cap a Málaga el batalló d'infanteria i el grup de cavalleria d'instrucció.

VAIXELLS A L'AFRICA

SANLUCAR.—Havent amainat el temporal, han salpat de la Carraca l'esquadra de submarins, el vaixell auxiliar "Canguro" i el remorador "Ciclope".

NOTICIES DE MELILLA

MELILLA.—Les famílies dels presoners han rebut un telegrama del general Burguete dient que aviat seran alliberats.

En una cova pròxima a Dar Quebdani la policia indígena ha trobat granades de canó Krup de nou centímetres.

Han marxat a Tetuan dos hidroavions. Un s'aviaria i hagué de tornar a Melilla.

Al campament de Zauia d'Abadja s'han presentat 77 indígenes, remenant l'armament.

L'OPERACIO D'AVUI

MELILLA.—Ha sortit al camp el general Losada per a dirigir l'operació d'avui.

Els avions han fet reconeixements en les línies avançades. Una columna mòbil ha penetrat a Bufarkul.

Els canons moros de Tuya-dan han fet dos ferits.

Catorze vaixells han fet un simulacre. El foc reial en la cova de Boudia fins Punta Bathsun i Cap Qantals.

DE LES JORNADES REIALS

Dur l'"Heraldo":

Aquesta tarda circulava el rumor d'un projectat viatge de la Reia a Barcelona, que se celebraria en la primera decena de novembre.

Els reis estaran vuit dies en la Ciutat Comtal, residint al nou Palau.

Aquest viatge no s'ha realitzat abans per no haver quedat fetes encara algunes instal·lacions del nou Palau.

COMES PREPARA LA LLIO

El comte de Romanones està acabant el discurs que pronunciarà el dia 29 en el Circol liberal.

VAGA ACABADA

La Societat d'obres constructors de carruatges ha celebrat reunió per a donar compte del curs del boicot declarat per quatre patrons que pretien rebaltar els salaris.

La Junta directiva, que en altra assemblea havia rebut un ample vot de confiança, llegí les bases que per a la solució del conflicte havien presentat als patrons i que aquests acceptaren.

L'assemblea aprovà les bases per unanimitat, i avui, acceptades pels patrons, tornaran al treball els obrers de dits tallers.

OFERIMENTS I NEGATIVES

Ademés dels oferiments ja citats, el cap del Govern rebé els d'En Millán de Priego i Benet Castro, sots-secretari de Governació, per a ocupar el càrrec de governador.

En Sánchez Guerra ha desmentit que s'hagués vist amb l'Arlequí quan anà a Madrid. Sols es veié amb En Pinós.

El capità general de Catalunya, en el telegrama rebut, ademés de negar la suposada reunió dels cinc generals, declarà que mai s'hauria oposat a les decisions del Poder públic.

Intims d'En Sánchez Guerra diuen que entre les raons que aquest tingué per a pendre l'actitud ràpida de la destitució, figuren algunes de caràcter internacional.

Contrasten les felicitacions dels elements d'esquerra amb la reserva dels caps conservadors.

LA DESTITUCIO DEL GOVERNADOR CIVIL I DEL CAP DE POLICIA DE BARCELONA

Judicis de la Premsa : La fórmula oficial de la destitució : Aplaudiments de l'esquerra : Opinió d'en Prieto : Un telegrama del marqués d'Estella : El nou governador camí de Barcelona

Els successos de Barcelona, amb les seves derivacions de les dimissions dels senyors Martínez Anido i Arlequí, són avui el tema principal de la informació i dels judicis de la Premsa de Madrid.

Tots consideren que aquest acte del Govern té una gran importància, i, en comentar-ho, subratllen amb Heugerissimes excepcions, el fracàs de la gestió del senyor Martínez Anido en el problema social.

Hi ha periódic, com "El Debate", que, a desgrat de la seva significació ultraconservadora, s'abste de formular judici propi sobre l'acte del Govern destituït les dues autoritats civil i policíaca de Barcelona.

"El Sol" fa avinent que el Govern, a la fi, ha compartit la seva temença alarmista sobre la noviolada que a Barcelona anava formant-se amb la resurrecció dels procediments inadmissibles en països progressius. I afegeix:

Es diu que el senyor Martínez Anido aspirava a complicar el cap del Govern en el seu criteri, mitjançant una nova suspensió de les garanties constitucionals.

El senyor Sánchez Guerra ha reculat, prudent, resolt, davant la concessió d'un tal marge de confiança a les dues famoses autoritats barcelonines.

No hem de regatejar el nostre aplaudiment al president del Consell, que, ferm en mantenir la llei fonamental de l'Estat i els procediments jurídics, ha sabut prescindir, sense trigar ni vacil·lar, dels qui no compartien el seu sentiment liberal consagrat en la nostra Constitució.

El senyor Sánchez Guerra ha de rebre l'aplaudiment de l'opinió nacional, satisfeta de la seva enèrgica determinació, ja que recorda que el senyor Sánchez Guerra fou qui aixecà la suspensió de garanties que altres homes de qualificació més esquerrista no havien gosat a tocar.

La decisió del senyor Sánchez Guerra ens satisfà tant pel present com pel dia de demà.

"El Imparcial" al·ludeix al fracàs del sistema repressiu, i diu que el governador civil de Barcelona, que és un càrrec difícil, ha d'ésser sempre un governador sagaz i equítime, i no el que sigui només un rigorista per a entendre en els complexos problemes proletaris.

La rigor sistemàtica desconfia i excita, sense aconseguir altra cosa que consentir l'enfuriment i arrastrar les masses equítimes i fins les pusil·lanimes.

Reprimir, restaurar, cohibir d'una manera implacable la llei vulnerada sols en determinats moments, és imperiós i obligat.

El governador de Barcelona, ha de prevenir, ha d'organitzar la policia i els serveis policíacs; ha d'ésser assessor del Govern perquè aquest no resulti un espectador de la vida social de la gran urbs, on té la seva més fonamental i vasta significació: el règim obrer, factor de la producció industrial, element social que reclama atenció incessant.

Ho ha fet així el senyor Martínez Anido? A aquest interrogant hi ha donat resposta el Govern, persuadit que, rera l'actuació perillosa del governador rellevat de Barcelona, no s'ha aconseguit fer baixar la febre febrilista, no s'ha obtingut el remei de la malaltia i s'ha emplat invariablement contra els atemptats les tremendes sancions de la llei de fugida que repugna del mode més absolut a la consciència pública, perquè sutura els focs dels delictes i de la justícia.

"El Liberal" creu que la decisió del Govern destituït els generals Arlequí i Martínez Anido causarà excel·lent efecte en l'opinió liberal del país, car aquests senyors han fracassat en llur campanya contra el terrorisme, contribuint amb llurs mesures extremes a enverinar les luites socials.

El nombre dels atemptats es compta per milers. Les explosions estan a l'ordre del dia. Els sindicats estan constituïts per partides de pistoles que resolen a trets llurs qüestions. Ni obrers ni patrons troben la forma jurídica d'harmonitzar llurs interessos. Es practica l'assassinat com a únic procediment i tota l'actuació del Poder públic es redueix a l'acció de la deportació per sistema i la llei de fuga amb la sanció.

Avui, restablertes les garanties constitucionals, era d'esperar un canvi de política.

El senyor Martínez Anido no ha tingut la sort de poder governar sense garanties. Davant dels últims esdeveniments ha trobat a

mancar les facultats dictatorials que tingué durant l'anormalitat constitucional.

El Govern no s'ha mostrat propici a complaure al governador de Barcelona suspent novament les garanties, i, amb aquesta disparitat de criteri, ha cregut més oportú admetre-li la dimissió.

S'ha d'aplaudir al senyor Sánchez Guerra per la seva determinació.

"La Libertad" diu que amb la destitució d'En Martínez Anido i Arlequí desapareix un gran pes sobre.

El clam de milers d'innocents perseguits i empresonats, la sang vessada, la protesta dels liberals de veritat i les reclamacions del Parlament, no han aconseguit, per la incomprensió dels Govers, que fins una situació insostenible a Barcelona.

Així que la temença del Govern ha desaparegut s'ha creat el miracle d'atendre al clamor públic.

El breu diàleg mantingut ahir entre els senyors Sánchez Guerra i Martínez Anido conté ensenyances sucoses.

La insinuació del primer fou lògica i el seu immediat acord de prescindir dels senyors Anido i Arlequí, plausible.

Uns fets per l'estil dels esdeveniments després-ahir es repetiren a la mateixa capital, però mai no ha vingut l'epíleg que la dignitat dels governants i l'atropellat realitzat exigien. Un tupit vel amagava el drama i cobria curosament els responsables; s'enterrava un més, i el ball podia continuar. Bastava que l'ex-governador i l'ex-inspector general desllessin l'amenaça d'anar-se'n.

Tot això ha finit. Ja no és el senyor Martínez Anido governador civil de Barcelona, ni inspector general el senyor Arlequí, i tots dos queden substituïts d'una manera ben senzilla i ràpida, cosa que molts reputaven impossible. S'ha donat, al fi, a l'opinió democràtica, la satisfacció que fins ara venia reclamant inútilment.

"A B C" fa aquest comentari sobre la destitució dels senyors Martínez Anido i Arlequí: "Els perills d'aquest acord salten a la vista. No s'ha d'insistir sobre una perspectiva que tan pròxima i diàfana es mostra. Es tracta d'una lluita, no d'idees, no de progressos socials en front del Poder, sinó d'una acció destructora contra tot ço que és fonamental.

Voldríem equivocar-nos en sospitar que la subita mesura del Govern no ha de complaure precisament als partidaris de l'ordre, ni ha d'afavorir la confiança pública que havia anat renaixent d'encà que la coacció sagunt no impedia la vida laboriosa en fàbriques i tallers.

"Informaciones" aplaudeix l'actitud d'En Sánchez Guerra destituït als senyors Martínez Anido i Arlequí, ja que la realitat—diu—ha demostrat que el sistema seguit a Barcelona no era bo.

"La Voz" aplaudeix també la destitució del governador i cap de policia i fa la següent pregunta: Què pensen els nostres límits liberals? No creuen que En Sánchez Guerra els hi va prenent el seu modestíssim programa liberal, fets a base d'una por insuperable?

"La Llibertat" dedica a çò també el seu editorial i diu:

"Es just reconèixer els mèrits contrets pel senyor Martínez Anido des del seu difícil i perillós lloc i la personalitat típica amb que l'ocupà a transcurrir de moltes variades situacions polítiques; però no podia implicar çò ni l'exclusivitat d'En Martínez Anido per a sentir i executar el criteri de serietat, honradesa i manteniment del principi d'autoritat que caracteritzava la seva gestió, ni tampoc el sometement incondicional dels Govers responsables als punts d'obrir d'una autoritat respectable però subornada.

Hi ha motiu així per a pensar que la discrepància ha estat fonamental, ni menys encara que la causa de l'ordre ha quedat desamparada a Barcelona?

El Govern i l'Administració pública tenen tants graons que no és estrany hi hagin distintes punts d'obrir des de la "Jefatura" de policia, sense que variï essencialment l'objecte observat.

La cavallerositat d'En Martínez Anido solidaritzant-se amb l'actuació del cap de policia, ha donat vidres de multiplicar a un conflicte que d'una altra manera potser hauria quedat reduït al canvi del cap de policia.

En Martínez Anido surt amb tots els honors, però no s'endu amb ell lo molt de bo que amb la seva intel·ligència, energia i tacte havia posat en el govern civil de Barcelona. Les no menys brillants qualitats del seu successor, el general Ardanaz, són segura penyor de que el Govern de varia radicalment d'orientació, sinó que es veu obligat a un canvi de persona, per a mantenir íntegrament, dintre de l'administració, la mateixa disciplina social per la que tan brillantment ha lluitat el benemèrit ex-governador de Barcelona.

L'orgue del partit romanonista "Diari Universal" diu que no es pot doldre de les destitucions d'En Martínez Anido i Arlequí si aquests senyors es mantenien intransigents en perdurar l'actitud en què estaven col·locats i qual exorcisme ha estat demostrat. Pel contrari—afegeix—la celebren. Les normes jurídiques a què ajustaven la seva conducta eren inadmissibles. Per çò que es venia fent era esborrar en absolut la Constitució, i això no pot fer-se, i si es fa, no pot ésser sense la protesta enèrgica i consens de quants se senten influits per l'esperit liberal.

El procediment seguit a Barcelona no té altra avantatge que la de la seva simplicitat. Està massa a l'alcalç de totes les fortunes, adhoc de les més minses, i això sols bastaria perquè deguéssim pensar en la seva ineffectuació.

El problema, lluny d'haver estat resolt, ha estat agreujat per l'actuació dels senyors Anido i Arlequí, i al pas d'un a altre règim determinarà un període crític, que semblarà potser un agreujament, però que tornarà nostra nació definitivament al nivell dels pobles civilitzats del qual per l'oposat camí, estava a punt de desaparèixer. El senyor Sánchez Guerra ha fet bé, per tant, posant fi al mal somni, per no dir-ho d'altra manera, que tacava davant del món el nom d'Espanya.

L'"Acción", pel contrari, creu que el Govern ha procedit amb massa lleugeresa.

Els generals Martínez Anido i Arlequí—diu—han realitzat una tasca que no pot ésser desonada. Ja En Martínez Anido declarà, al prendre possessió del Govern civil de Barcelona, que anava al càrrec en calitat de cirurgià, no de metge.

El menys que podia fer el Govern, si no creia convenient les discrepàncies de criteri, la continuació d'Anido i Arlequí, era preparar la seva substitució hàbilment, sense que çò aparegués com un triomf donat a l'anarquia.

El Govern pot nomenar el representant que més li convingué, però això és pot fet sense gallejar com s'ha fet ara, i sobre tot, sense mirar més a la gal·leria que al principi fonamental de l'ordre.

L'"Heraldo" publica un article firmat pel seu director, l'ex ministre Barmore Argente, judicant que les destitucions han estat un acte de bon Govern.

Fa temps—diu—es venia governant a Espanya d'espallies al dret. Ara sembla que s'ha iniciat una rectificació d'aquesta conducta. Foren reposades les garanties i s'ha donat fi a l'etapa dels senyors Arlequí i Martínez Anido. Queda sols per a esborrar una darrera fase: La personificació per En Millán de Priego, contra el qual s'aixequen veus de la dreta i de l'esquerra.

"Vida Nueva" per la seva part, comenta la destitució en termes violentíssims per a En Martínez Anido i l'Arlequí, als que nomena hienies, que el senyor Sánchez Guerra ha tret dels seus calaus i que havien convertit Barcelona en un escorçador d'homes d'idees.

Diu fa "Correspondència d'Espanya", que el president del Consell, en portar al Govern civil de Barcelona a un general, ho ha fet tenint en compte que no era aquest el moment més oportú per a fer passar ràpidament el comandament del Govern de Barcelona de les mans d'un cap d'exercit a un home civil.

Afegeix que En Sánchez Guerra ha rebut nombrosos oferiments de personalitats per a aquell càrrec, entre elles les del ministre de la Governació i del senyor Mazo.

ELS DECRETES DE LA GAZETA

La Gazeta d'avui publica els decrets relatius a la destitució dels generals Martínez Anido i Arlequí i el nomenament dels seus substituïts.

Els dits decrets estan redactats en la forma següent: "D'acord amb el meu Consell

de ministres, vint en admetre la dimissió que del càrrec de governador civil de Barcelona m'ha presentat Don Severi Martínez Anido.

Donat a Palau, a 24 d'octubre de 1922.—Alfons.—El President del Consell de Ministres, Josep Sánchez Guerra.

"D'acord amb el meu Consell de ministres, vint en nomenar governador civil de la província de Barcelona a don Juli Ardanaz Crespo, general de divisió.—Donat a Palau, etc."

"Vint en admetre la dimissió que del càrrec d'inspector general d'Ordre públic de Barcelona m'ha presentat don Miquel Arlequí i Bayonés.—Donat a Palau, etc."

"Vint en nomenar inspector general d'Ordre públic de Barcelona a don Josep Borrut Núñez, coronel del Cos de Seguretat de Gita província.—Donat a Palau."

EL TEMA DEL DIA

En els cercles polítics i d'informació el tema únic de les converses ha estat el referent a la destitució del governador civil i el cap superior de Policia de Barcelona.

Els elements liberals aplaudien sense reserves l'acte de En Sánchez Guerra, significat-se en els elogis les extremes esquerres.

EL QUE DIU EN PRIETO

Parlant amb els periodistes el diputat Indaleci Prieto del rellevament del governador de Barcelona, ha dit:

La resolució d'En Sánchez Guerra em sembla un admirable acte de Govern. Amb la seva enèrgica resolució d'ahir, ha excel·lit a tots els polítics del règim, perquè encara que sigui trist confessar-ho, els errors de Barcelona comptaven amb l'aplaudiment de molts, amb l'assentiment d'altres i amb el covard silenci dels demés, obligats per tota classe de raons a evitar amb la seva ardent protesta aquella vilipendiosa onada de crims.

No l'ha sorprès la resolució després de la conversa que fa dos o tres dies tingué amb el Cap del Govern, en la qual tractaren dels assumptes de Barcelona.

PARLA EN PRIETO DE RIVERA

El Comitè general de Catalunya, en llegir en algun diari d'aquella capital, el rumor que una reunió de generals havia visitat anit a En Martínez Anido en vista de la resolució adoptada pel Govern, que ha aplegat a telegrafiar al president del Consell desmentint el fet.

Afegeix que això hauria pogut representar una coacció contra les facultats del poder públic, que en cap manera haurien realitzat els elements a què al·ludeix, sense deixar de tenir en compte que En Martínez Anido, amant de la disciplina, hauria refusat de seguir qualsevol manifestació en tal sentit.

EL NOU GOVERNADOR EN CAMI

SANTANDER.—En el correu ha sortit aquesta tarda cap a Madrid el nou governador de Barcelona, general Ardanaz, a qui acompanya la seva muller donya Lluïsa Duran i Cortés.

Aquesta és natural de Catalunya.

Havia arribat a dos quarts de quatre a Lucando.

Va dir que anava a Barcelona animat de la millor voluntat i a les ordres del Govern.

A l'estació el despediren els governadors civil i militar i fins al terme de la província el va acompanyar el capità de Seguretat.

EL QUE DIU EL MINISTRE

El ministre de la Governació ha rebut aquesta tarda als periodistes, manifestant-los que ignorava quan pendrà possessió el nou governador civil de Barcelona.

El ministre ha presidit la reunió del Consell Superior de Vigilància i Administració de la Caixa Postal d'Estalvis.

L'ELECTRICITAT DE MADRID

Ha negat terminantment avui el ministre del Treball que sigui un fet l'elevació del preu del fluid elèctric.

—L'única cosa que hi ha—ha dit—és l'informe de la comissió tècnica proposant l'elevació, però el que fa falta és la resolució del ministre, que podria no estar conforme amb aquesta proposta, segons cregui de justícia.

Ja anunciat el ministre que la resolució serà dictada la setmana entrant.

CRONICA PALATINA

A les nou del matí ha sortit el Rei cap a la finca La Ventosilla on passarà tres o quatre dies.

EL PLET DELS ENGINYERS

Una visita i consulta a En Maura

Don Manuel Casanovas i don Josep Antoni d'Artigas han visitat en representació de l'Institut d'Enginyers civils, a don Antoni Maura per a consultar la seva opinió en el plet dels enginyers industrials.

L'ex president del Consell els ha manifestat que des del principi del conflicte el segueix amb especial atenció.

Ha expressat el seu ferm convenciment en un desenllaç propici als enginyers civils i ha senyalat la conveniència que la reclamació continuï viva fins a la seva satisfacció en justícia.

LA PREMSA I ELS ARTICLES D'EN CAMBO

L'últim article del senyor Cambó sobre el problema del Marroc és objecte d'extensos comentaris per part de la Premsa més important de Madrid.

"El Sol" no està del tot conforme que Espanya tingui al Marroc una finalitat negativa.

Al senyor Cambó el qualifica d'abstencionista, i afegeix que, si en tot el que ens costa algun esforç, seguissim aquest criteri, hauríem de renunciar a moltes coses, ultra el Marroc.

Al Marroc—diu—no hi pot haver el terme mitjà que patrocina el senyor Cambó, sinó que cal optar per un dels termes del dilema: o l'abandó o una actuació protectora enèrgica.

Amb tot—afegeix—hem de reconèixer que en els articles del senyor Cambó existeixen observacions i ensenyances de necessari i urgent aprofitament.

Les nostres objeccions van principalment dirigides contra aquest to fred d'abstenció i de renúncia que ens inquieta en una nació que com la nostra, ve caracteritzant-se precisament per no aspirar a res, per renunciar a tot.

Les nacions es fan tot fent. Entre aqueixos ensenyaments aprofitables, cal fixar-nos principalment en la crida que fa a l'atenció nacional sobre l'estat de les nostres colònies. Espanya—diu—té la seva plena sobirania a la illa de Fernando Pó i les possessions continentals del Golf de Guinea, que són territoris més rics que el Marroc, i on no tenim altres enemics que les malalties que hi foreixen per la nostra deixadesa.

Quin espanyol, en efecte, coneix aqueixes terres pròdigues en riqueses i tesoros? Quin governant ha girat els ulls envers elles?

Tan conformes estem en aquest punt com el polític català que ja fa dies venim publicant, per a avis i coneixement d'espanyols, una sèrie de notables articles on els quals el senyor Bravo Carrabonell deseri l'estat i les possibilitats d'exploitació de les colònies oblidades que per no tenir, ni tenen comunicació amb la metròpoli.

La "Libertad", en comentar el darrer article del senyor Cambó, aprofita l'oportunitat, com es compendrà fàcilment per a combatre el cap dels regionalistes.

Amb tot, reconeix que els articles del senyor Cambó han estat molt comentats, si bé fa present que entre el contingut d'aquells articles i la passada actuació ministerial del senyor Cambó hi ha una gran contradicció.

"El Debate", a requeriment del senyor Cambó, publica una carta que aquest dirigí a don Antoni Maura, el 3 de febrer de 1922, essent ministre de Finances, en la qual expressava la seva absoluta oposició a les operacions del Marroc, i preguntant-li que li admittia la dimissió si persistia en realitzar l'esmentada operació militar.

"El Debate" comenta aquesta carta i diu que honra el patriotisme del senyor Cambó i aprofita l'oportunitat per a afirmar, una vegada més, que no és marifí el que la informació que publica el dia 19 de l'actual, i que és fa que ha determinat al senyor Cambó a donar publicitat a la seva carta, no va facilitar-li el senyor Maura ni cap dels seus familiars.

Altrement—afegeix—no hi ha dubte que en publicar el senyor Cambó la carta per ell dirigida al senyor Maura, reforça l'autoritat moral de la seva opinió darrerament exposada sobre la qüestió marroquina.

Aclarit aquest petit incident, voldríem atraure l'atenció nacional envers les conclusions en les quals el senyor Cambó sintetitza el seu pensament respecte al problema del protectorat. Constitueix ella una ponència, entorn de la qual fora de desitjar que expliquessin opinions concretes tots els homes de govern.

FIRMA DE GUERRA

Disposant que el general de brigada en situació de primera reserva, don Valentí Díez Figueroa, passi a la segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

ELS ESPORTS

AUTOMOBILISME

El Trofeu Armangué

(29 d'octubre)

Des de avui queda instal·lat a Tarragona lo que pot dir-se "Quarter general" del Moto Club de Catalunya.

En el local del "Sindicat d'Iniciativa", aniran consignant-se quantes disposicions de darrera hora hagin de comunicar-se als concursants.

Els entrenaments oficials tindran lloc els dies 25, 26 i 27, des de mig dia a les tres tarda, essent rigorosament prohibit fer-ho el 28.

Una vegada acabada la cursa, els cotxes permaneciran a disposició dels comissaris durant vint-i-quatre hores, per les protestes a que poguessin donar lloc els resultats.

El dia 29, la carretera quedarà tancada al trànsit per tota mena de cotxes, a dos quarts de nou, i una vegada clòs el circuit pel comissari, quedarà igualment prohibit, baix tots conceptes, no solament als cotxes transitant per la carretera, però fins a travessar la carretera. Les autoritats governatives de Tarragona han fixat sèries penals contra els infractors d'aquests disposicions.

El Moto Club ha gestanat un enginyer cap d'Obres públiques, senyor Sorribas, la promesa reparació del pas de la carretera que condueix a Tarragona per Hospital-Viladecans fins a Sitges, que aa està reparant-se. S'espera que tan justa demanda serà degudament atesa, ja que això facilitarà que un gran nombre d'autos se traslladïn a Tarragona.

Vista l'insuficiència del servei de restaurar per la molta demanda que hi ha, s' amplia en 50 coberts més per tarda.

Els socis del Moto Club que no hagin retirat l'ur "carnet" de lliure circulació, son pregués de fer-ho per tot demà, divendres.

El premi Ponça Rhin

Ahí ancorà el nostre port "Facht Ocean Roberts", propietat del famós pilot Mr. Lee Suines, conduint els cotxes "Talbot", que han de pendre part en aquesta gran manifestació que tindrà lloc el vinent 5 de novembre i es troben ja a Barcelona els tres pilots de la famosa marca En Guinnes, Beevra i Chassagne.

Per avui són esperats els equips de l'"Aston Martin", comite Zohrowsky i Douglas Hawkes, els pilots italians també són esperats entre avui i demà.

Per a donar lloc de l'esperança esperada, apuntarem el fet de que adreçats del servei suplimentari ja contractat la Companyia M. Z. A. posant un tren de base, places reservades, despatxat de els billets al local dels organitzadors, Coria, 612, i també a la nau de la Novata, on en la successió s'expediran també localitats, etc.

La Premsa estrangerca dedica extensos comentaris a aquesta propera prova, que reconeixen com una sensacional clausura de la temporada internacional de les curses celebrades a Europa.

FUTBOL

El partit de selecció

Els equips que diemenge vinent han de lluitar en el nou terreny del P. C. Barcelona per a formar la selecció que hagi de lluitar contra Ginebrona, estaran formats com segueix:

Grup A:

Estrech
Sola-Montesinos
Torralba-Sanche-Semiller
Piera-Marlines-Gracia-Alcalá-Sugi

Grup B:

Bola
Massagué-Garrobet
Besses-Mauricio-Gumbau
Graniera-Vilar-Lluis-Mauri-Rodríguez

Suplents: Cabedo-Roca i Pella-ber, pel grup A.
Callicó-Trellero i Barralxina, pel grup B.

La Federació aproparà la festa per a fer el repartiment de premis als Campions de primera i segona categoria de 1922-23, i que són els Clubs Barcelona i Ateneu Esportiu de Sant Joan de Guixols.

BOXA

Per avui

Al vespre tindrà lloc al Iris Park la gran vetllada organitzada per l'A. E. P., baix el següent programa:

En quatre rounds de tres minuts, Manel Rey, del C. A. C., contra Manel Artero, del P. C., ambdós pos ploma, i En Jacint Fabregat, de la Joventut Sang Nova, contra Josep Gironés, del P. C.

Els sis rounds de tres minuts: Josep Marco, campió "amateur" del Languedoc, contra En Joan Castagó, del C. A. C., ambdós de pes welter, i finalment en der rounds de tres minuts, En Pau Gabriel, contra Gaston C. Andreu.

Notes diverses

Avui, dijous, a les deu del vespre, l'entusiasta i propagador de

l'excursionisme, En Lluís Valls, donarà la seva anunciada conferència del Pic d'Aneto, acompanyada de nombroses projeccions, en el Grup Excursionista Minerva, de la Barceloneta.

El Grup Excursionista Drocera

té projectada per diumenge una excursió a Molins de Rei, la Palma, Corbera, església de Sant Pons, pont del Lladoner, Coll de la Creu d'Ordal, Turó del Puig d'Agulles, Castell de Gelida i pobles de Gelida.

Punt i hora de sortida: Sant Andreu, cotxeres del tramvia, a tres quarts de tres, i del baixador del passeig de Gràcia, a les 4'15.

Excursió al Penedès

Els Pomells de Joventut "Català", "Corona de Roses", "Sagrada Família" i "Escolans de Molins de Rei" preparen amb gran entusiasme per al dia 12 de novembre prop vinent una gran excursió al Penedès.

A la tarda aniran a La Granada a inaugurar els Pomells d'aquesta xamosa població, celebrant a les tres un gran festival, que es detallarà oportunament per programa.

GRAN PREMI D'AUTOMOBILES DEL REIAL MOTO CLUB DE CATALUNYA

(Trofeu Armangué)

TARRAGONA, 29 OCTUBRE

Horari de trons

S. Barcelona-Ll. Tarragona
Correu, 4'00 8'17

Anada-Especial 8'00 9'49
Exprés 8'43 10'41

S. Tarragona-Ll. Barcelona
Tornada-Exprés 10'19 18'11

Especial 18'05 19'55
Mixt 18'58 22'49

VAPOR "TAMBE". — SORTIDA

QUATRE MATI en lloc de les cinc que s'havia anunciat amb anterioritat.

DESPATX de tiquets per a tren, vapor, restaurant i tribunes a la SECRETARIA del R. M. C. C.

PLAÇA DE TETUAN, 36

ELS TEATRES

NOU

Avui, dijous, a dos quarts de cinc de la tarda, es donarà a aquest teatre una gran matinée de moda, posant-se en escena la graciosíssima obra "Al toro que es una mossa", la representació de la popular opereta "El príncipe bohemio", que interpretarà el notable baríton Ortiz de Zarate, i per segona vegada en futur de la tarda la revista d'humor clamerós "Que és gran Barcelona" que des del dia de la seva estrona en aquest teatre hi congrega tot el nostre gran públic, el qual ocasiona diàriament a autors i intèrprets. A la nit, gran programa, compost de "El príncipe bohemio", "En busca de un marido", i "Que és gran Barcelona".

ROMEA

Demà, divendres, a la tarda, tindrà lloc al teatre Català Rómula la represa de la gran tragèdia del nostre il·lustre poeta N'Angel Guimerà: "Rei i monjo". L'obra serà presentada amb tota cura, essent d'esperar sia un èxit de conjunt com el ve obtenint "Les joves de la Roser", les representacions de la qual constitueixen un veritable èxit per a la companyia.

L'obra d'En Josep Maria Feliu i Torres "El príncipe blanc" continua representant-se en aquest teatre tots els dijous a les cinc de la tarda.

NOVATAT

Seguint l'obra de la companyia internacional que arriba a aquest teatre.

Per a avui, dijous, es preparen dues gran funcions: la de la tarda, "matinée" infantil, i la de la nit, de Gran Moda. En ambdues es presentarà l'extraordinari artista "Lauri", procedent del teatre Vidor Gaudin, de Berlín, i la famosa "Troupe Les Ménézes", composta de vuit persones. També detallaran els nombrosos esquil·lons "The Angers".

Ateneu Empordanés

Conferència a Banyoles

El vinent diumenge, dia 29, el pudere literari N'Octavi Saltor donarà a la important ciutat Foment de Cultura i Esport, de Banyoles, una conferència sobre "L'Ateneu Empordanés en relació amb l'Empordà i la seva valor literària".

Aquesta conferència es la segona de les que aquest Ateneu ve organitzant per a divulgar l'afició de la seva obra regional i cultural.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

En el darrer Consell directiu celebrat el dia 18 del corrent mes, tenint en compte les instàncies presentades, i una volta degudament comprovats els documents que s'hi acompanyaven, s'acordà concedir els següents beques per als Estudis Normals de la Mancomunitat.

Possesses 1.000 al senyor En Bartomeu Oliver Oller, de Mallorca; 880 al senyor En Joan Montaña, de Tona; 800 al senyor N'Amadeu Saboya Ginesta, de Sort; 800 al senyor En Just Salvador, de Concabina (Alacant); 800 al senyor En Josep Colominas, de Barcelona.

Demés, es prenen altres següents acords: Publicar el cartell del III Concurs Pi i Suñer, enviar un efusiu condol al senyor doctor J. Riera Puntí, president de la Comissió de Foment, per la mort de la seva benivolga mare (A. C. S.) i agrair al distingit conecsi senyor En Miquel Regàs l'atenció d'anar al seu compte el lunch concedit als infants de les Colònies Escolars de la Protectora; donar a Arenys de Mar una sèrie de conferències; agrair als directores de "La Cultura", "La Veu de l'Empordà", de Figueres; "Galanes", de Mataró; "Nova Conca", de Montblanch; "Idèria Nacionalista", del Poble Nou; "Renaixement", del Vendrell, i "El Ideal", de Lleida, la publicació d'articles lleant l'obra de la Protectora i fent propaganda de la mateixa.

Totes les altres individus qual-sevol que sigui l'ur situació, que no tinguin l'ur Cossos en aquesta localitat i estiguin autoritzats per a residir-hi, pertencen a l'Arma d'Infanteria i Brigada Obrera i Topogràfica, la passaran en l'oficina d'Incidències de la Zona de Reclutament número 18, situada en el local de l'Arxiu de les mateixes.

Els que pertanyen a altres Armes o Cossos hauran de passar-la davant els Dipòsits de Reserva als seus respectivament que tinguin l'ur residència en aquesta plaça.

ASSEMBLEA DE PROCURADORS

Sessió quarta

A dos quarts de cinc d'abans d'ahir començà la quarta sessió de l'Assemblea de Procuradors, presidida pel degà de Saragossa, En Gregori Enciso Vivas.

Agreixen la gaudia del procurador empordanés N'Eusebi Fina qui ofrenà als assembleístes la seva obra "Notas históricas del Ilustre Colegio de Procuradores de Barcelona", treball ple d'una gran erudició i documentació que plaguè de debó a tothom.

Es posà a discussió el tema "Comparança en judici", parlant-ne en pro els senyors Morales, Ponce i Iglesias. Aquest darrer dignu que calia anar a la garantia del client. Finalment el senyor Vergés posà a l'aprobació, amb una petita esmena, la ponència.

Després es discutí el tema cinquè: "Representació de Col·legis en Juntes", defensant-la el senyor Lleó de Noy, essent aprovada per aclamació.

Es posà a discussió el sisè "Revista "El Procurador Español". Presentaran esmenes els senyors Coll, Pozo, Vergés, Marqués de Málaga Soto y Cadira i els degans de Tenerife, Tarragona i Madrid, aprovant-se a l'úim per unanimitat.

Finalment es presentà el Lema setè, "Modificacions a les Lleis de Procediment que la classe s'acra convenient", molt ben defensat pel seu ponent senyor Cortés.

Un pic acaba la sessió els assembleístes s'acomunaren a Casa la Ciutat, corresponent a la invitació que l'Ajuntament els dirigí, de la qual visita parlàrem a la ressenya de la sessió del Municipi de LA PUBLICITAT d'ahir.

Sessió cinquena

Ahí matí tindrà les sessions de l'Assemblea, discutint els temes votats, novè i desè. Presidirà En Pera Vergés.

El primer dels dits temes, titulat "Assemblea", s'aprovà tenint en compte les proposicions del senyor Camigó i dels Col·legis de Tortosa i Barcelona.

El novè, "Reglament d'Exàmens", el defensà el ponent senyor Lleó. Es llegiren treballs dels senyors Varacoeche, Bernis i Camigó i dels Col·legis de Girona, Tarragona i Màrcia, després de les quals lectures fou aprovada per aclamació.

El darrer tema, tal volta el més important, parla dels "Estatuts i Germandats". Parlen delegats dels Col·legis de Màlaga, Cuzalla de la Sierra, Girona, Tarragona, Màrcia i Barcelona i els senyors Bernis i Camigó, essent aprovat al cap d'avall.

Es posà a discussió tres propostions fora de programa, dels senyors Manuel Roca i Pera Vergés, tenint una bona acollida.

S'acabà la sessió, veient-se a la cara de tots una vera satisfacció per l'èxit de les tasques de l'Assemblea.

Revista anyal de 1922 de la zona de Reclutament número 18

Es recorda als individus subjeetes al servei militar i que es troben fora de les files en l'ur distints situacions, l'obligació que tenen de passar la revista anyal durant els mesos de novembre i desembre en compliment del que disposa l'art 213 de la Llei de Reclutament i el 324 del reglament per a la seva aplicació, sola les penes en cas d'incompliment de 25 a 200 pessetes a la primera falta, de 50 a 500 a la segona i de 100 a 1.000 en les restants casos segons preceptua l'article 316 de la dita llei.

A aquest efecte els reclutes en Caixa de les pertanyents a aquesta ciutat exceptuant-se dintre dels tres primers anys, i els que hagin obtingut pròrroga, passaran la dita revista davant del cap de l'ur Caixa respectiva.

Els individus amb instrucció, tant sin han pertangut al copus de files o al d'instrucció, que pertanyen a les unitats de reserva d'aquesta ciutat, la passaran igualment davant del cap de l'ur demarcació respectiva.

Els individus en Dipòsit que pranyin al d'aquesta zona, que són els redimits, exceptuats i excedents de cupus de la llei antiga (reemplaç de 1911), i els exceptuats de la llei actual fins 1919, la passaran davant el cap del dit Dipòsit.

Totes les altres individus qual-sevol que sigui l'ur situació, que no tinguin l'ur Cossos en aquesta localitat i estiguin autoritzats per a residir-hi, pertencen a l'Arma d'Infanteria i Brigada Obrera i Topogràfica, la passaran en l'oficina d'Incidències de la Zona de Reclutament número 18, situada en el local de l'Arxiu de les mateixes.

Els que pertanyen a altres Armes o Cossos hauran de passar-la davant els Dipòsits de Reserva als seus respectivament que tinguin l'ur residència en aquesta plaça.

NOVES

Els trets del carrer del Migdia, d'ant

Anit, un subjecte anomenat An ren sentir-se alguns trets, que causaren la consegüent alarma. Després es va saber que es tractava d'un lladregot que havia robat d'un carrer del carrer del Cid, i en ésser detestat pels guàrdies de seguretat, s'insolent bufetades un i posant-se a córrer.

Aleshores els guàrdies dispararen contra el lladregot, sense tocar-lo.

El fugitiu fou detingut després el carrer de l'Arc del Teatre, i portat a la delegació de policia de les Drassanes.

Robatori

Pera Coll ha denunciat que trobant-se al Parc, dos subjectes li robaren la cartera, a la qual hi havia quatre mil pessetes.

La policia dispara contra una motocicleta

A la carretera d'Hospital uns agents de l'autoritat ordenaren "fallo" a una motocicleta, i com que el que la conduïa no en fes cas, els policies l'emperqueren a trets.

Qui conduïa la motocicleta resultà ésser un fabricant i no volgué pagar-se per crure que es tractava d'un atracament.

Accidents del treball

Trochant al carré Sans, de la plaça Reial, a Josep Paredas Nollart, de 39 anys, va caure-li un tub de ferro al peu esquerre, produint-li una contusió de pronòstic reservat, essent assistit a la casa de Secors del carrer de Barabà.

Al laboratori que En Josep Paredas té al passeig de la Merced, número 5, va injectar-se casualment una petita quantitat de morfina, sofrint símptomes d'intoxicació, Mercè Muñoz Trias, de 20 anys.

N'Angel Postaña és a Manresa

Angel Postaña, contra el que s'ha dit, no és a Madrid, sinó a Manresa, on segueix a l'Hospital, ben custodiat per una parella de la guàrdia civil.

Ahí va anar a visitar-lo la seva muller, que sortí de Barcelona pel dematí, cap a Manresa.

Al Govern Civil s'ha donat aquesta nota a la Premsa: "Comunica per telèfon l'agent de servei de Manresa que l'Angel Postaña continua molt malalt.

El mèica forense a jermés al jutjat un certificat fent constar que el ferit Angel Postaña es troba en condicions d'ésser donat d'alta de l'Hospital."

MUSICA

ASSOCIACIO INTIMA DE CONCERTS

Judith Bokor, la jove i notabilíssima violoncel·lista hongaresa farà la seva presentació a Barcelona el propiament diumenge dia 29, a la tarda, en un interessantíssim recital a l'Associació Intima de Concerts.

Judith Bokor estudia el violoncel amb el cèlebre David Popper a Budapest i completà la seva educació musical a Berlín on perfeccionà el seu talent de violoncel·lista amb Hug Becker.

L'any passat va actuar en 72 concerts a més de les grans audicions que va donar amb l'Orquestra Filharmònica de Berlín, la d'Amsterdam, dirigida per Mengelberg, la Filharmònica d'Hamburg i altres: arreu assolí èxits sorollosos.

Col·laborarà amb aquesta artista el també jove i molt interessant pianista N'Alexandre Vilalta.

Aquest artista català és fill d'un notable professor de piano que en son temps fou deixeble predilecte de gran Albéniz. El jove Alexandre féu els seus primers estudis amb son pare. Més tard ingressà a l'Escola municipal de Música, a la classe del mestre En Joan B. Pellicer, i en sortí guanyador de la més alta recompensa. Tot seguit rebé lliçons de perfeccionament del mestre En Frank Marsahil, que el presentà l'any darrer en un recital de piano, obtenint-li l'Alexandre Vilalta la seva consagració de concertista notabilíssima.

Avui a la nit farà el seu tercer concert al Palau de la Música Catalana l'Orquestra Pau Casals. Heu's aquí el programa detallat:

Primera part: "Obertura de Ruy-Dias" Mendelssohn. "Concert" per a trompa i orquestra, de R. Strauss (primera audició), interpretat pel concertista de trompa Willem Valkenier.

Segona part: "El carnaval dels animals", gran fantasia, zoològica de Saint Saens (primera audició), per a dos pianos, flauta, clarinet, harmònica, xilofon i orquestra de corda. Heu's aquí els títols dels 14 quadros que conté: I. "Introducció i marxa reial del lleó". II. "Gallines i pollastres". III. "Hemions" (animals veloces). IV. "Tortugues". V. "Elefant". VI. "Kangurus". VII. "Aquàrium". VIII. "Personatges d'òracles Rargues". IX. "El cu-rut al bosc". X. "Volandaria". XI. "Pianistes". XII. "Fosils". XIII. "El signe". XIV. "Filar". XV. "Guerregueras de les d'algues parts de piano els professors Enai Net i Rafael Gálvez".

Tercera part: "Tercera Sinfonia" (heroica), de Beethoven.

En Sala prepara una nova atzagaiada

Es una volta començat la de fer les inauguracions de curs el dia primer d'octubre. Tanmateix a l'Escola Industrial de Terrassa organitzen encara no s'ha fet aquesta cerimònia. Per què?

Perquè el famós senyor Sala, cap visible de la Unió Menarquista Nacional, vol que l'acte esmentat sigui presidit pel ministre espanyol d'Instrucció pública, i el ministre encara no li ha vingut bé de presentar-se a Terrassa.

Pera s'hi presentarà, diuen que s'hi presentarà. Almenys, s'ha fet circular la ordre de preparar-ho tot per al diumenge vinent.

Cal no oblidar que el ministre espanyol d'Instrucció pública és el senyor Montejó, els prestigis del qual han arribat al cim amb la supressió de l'autonomia universitària i amb la cinica temptativa de convertir els lligats Pera Vila en petites institucions benèfiques intervingudes per registradors de la Propietat i governadors civils.

El senyor Sala té sempre un excel·lent ull polític. Ha pensat: quin ministre té en aquests moments major membra d'antipaties a Catalunya? Quin conseller de la Corona pot acumular més la meua signifiècia antitatalana i, en men servilisme espanyolista? I el mateix ha respost: En Montejó!

En Sala vol portar a Terrassa al senyor Montejó, a títol de recital. A fi d'evitar-se, en allò que sigui possible, molèsties i malade-caps, el senyor Montejó no podrà ésser més a Barcelona. Des de Saragossa es dirigirà a Terrassa per la línia del Nord.

A Terrassa passarà un parell de dies. Començà que tindrà temps d'assabentar-se una mica de l'atmosfera que es respira a Catalunya.

ELS FETS DE DILLUNS

El Governador i el cap de Policia

L'individu de la mola

L'individu que va portar a apalliar el siderar a un taller de guerra de l'Eixample, del qual ens ocuparem ahir, va donar el nom de Josep Claramonte, i fou reconegut per alguns empleats del taller, per haver treballat a xófer a Barcelona, anant-se'n després a València, on es caleta devia viure tres anys.

Digué que volia pendre part a les carreres de Tarragona i que per això li urgia el reparar la moto, a fi de poder-se entrenar.

Efectivament, en el sorteig de motos i sidecars que el dilluns s'efectuà al Reial Moto Club de Catalunya pel campionat que s'haurà de córrer a Tarragona, resultà amb el número 2 d'ordre inscrit per la categoria 1.000 c. c. Josep Claramonte, amb una motocicleta "Indian".

Se suposa que aquest subjecte hauria la idea de concórrer a l'entrenada cursa, si l'atemptat hagués reeixit.

La bomba de mà del carrer Nou de Sant Francesc

La bomba de mà recollida a des pasos de distància del lloc on causà mortalment ferit l'agent Florentí Pellejero, al carrer Nou de Sant Francesc, té la forma d'un con truncat, d'uns 7 centímetres d'altura per uns 9 de diàmetre en la seva part inferior.

Segons declaració dels tècnics, no esclatà perquè per això és necessari que l'artefacte sigui tirat des d'alguna distància i a regular alçada, a fi que en caure el petador topi a terra i es produïxi l'explosió.

Els detinguts

Els tres subjectes Guillem Martí, Joan Manén i Vicens Soler, detinguts abans d'ahir, que segons informes del Govern Civil ja publicats ahir, ens digueren que venien de Badalona, resultà que aquests foren detinguts a un bar vora de l'estació del Nord, junt amb un altre individu anomenat Genar Tejero, que fa po temps va arribar de Rússia.

Sembla que els autors de l'atemptat són sis; no havent estat identificats els dos individus que caigueren morts en la topada amb la policia, per no ésser coneguts aquí a Barcelona, ço que fa creure que eren forasters.

Al Tejedor se li trobaren el pistolet marca "Astra" i diversos carregadors, i també una força quantitat amb billets del Banc d'Espanya.

Al mort al carrer Nou de Sant Francesc se li trobaren dues pistoles "Star", dos carregadors amb nou càpsules, dues cames contint 39 projectils, una ulleres de caçador amb vidres grocs, dos billets de 25 pessetes, un billet d'anada i tornada a Sant Andreu, una factura de compra d'un rellotge de la casa Girou a nom de Josep Claramonte i l'efectuació el dia 21 dels crèdits, una pila elèctrica i una carta adreçada per Enai Parra.

El Tejedor fou qui al dilluns a la plaça de Catalunya, va rebre de mans d'un altre subjecte, un paquet, el qual contenia les pistoles automàtiques perfectament engrassades, que els han estat ocupades. Un agent va seguir al Tejedor fins a l'ur en l'esperança els altres tres, i els detingut a tota, alguns que esdevinguessin els successos del carrer Nou de Sant Francesc.

Sembla que el subjecte que donà aquest paquet al Tejedor, i que estigué el dia de l'atemptat al teatre "El Colorado", era un jove elegantment vestit, el qual sortí al cap de peu; i després pujà a una moto que l'esperava al Portal de l'Àngel.

Trasllat de policia

Per ordre telegràfica de la Direcció general de Policia s'ha despatxat el trasllat del comissari senyor Alberca a Ciudad-Real i del secretari de la Direcció de Policia, senyor Pita, a Sevilla.

L'enterrament del policia Pellejero

L'enterrament del policia Florentí Pellejero, mort la nit del dia 23 amb motiu dels successos ocorreguts al carrer Nou de Sant Francesc s'ha celebrat per avui a les 10, a dos quarts de quatre de la tarda, organitzant-se la comitiva a l'Hospital Clínic.

El mort del carrer de l'Espartera

L'anarquista Corbeño fou detingut per mort al carrer de l'Espartera, quan en realitat només era ferit, essent recollit per uns transmenats i portat a la casa de Senyor del Passeig de Colom, on se l'assistí d'urgència de diverses ferides d'arma de foc a l'esquena i altres parts del cos.

El jutjat, que havia estat avisat per a anar a conuear l'anarquista del carrer, va anar a la Casa de Socors a prendre-hi declaracions, de les quals es guada una gran usura.

Després fou portat a l'Hospital Clínic, on durant la matinada d'ahir hagué encara vivit.

AVUI ORQUESTRA

Primers Jocs Florals del Poblet

VEREDICTE

Premis ordinariis.—Flor natural.—224, "Versos de turment i d'anyorances". Lema: "Amada, on estis".

Accésit primer.—118, "La verge en foc". Lema: "Es l'amor fruita de mol".

Accésit segon.—116, "Vida verge en foc". Lema: "Dalers de llibertat".

Accésit primer.—175, "El comte de Santa Coloma". Lema: "Bon cop de falsi".

Accésit segon.—205, "L'espasa de don Jaime". Lema: "Flammeum gladium".

Viola.—145, "Misteris de dolor".

Accésit primer.—198, "Oració a l'amor preclar". Lema: "Que bo dona el resar per la verge que hom estima".

Accésit segon.—53, "Triptic". Lema: "Sonets".

Premis extraordinariis: I.—91, "A la gaia parla". Accésit: 17, "Poema d'amor".

II.—258, "La cançó dels tarongers". Lema: "Visions". Accésit: 201, "El rei". Lema: "I Deu qui sempre vetlla".

III.—229, "Impromptu". Lema: "El clam". Accésit: "Poemes d'amor i de neguit".

IV.—28, "Balada del patge infantil". Lema: "D'un llibre de balades".

V.—123, "El plany de la muller".

VI.—"La gentils visió".

VII.—251, "Oda a la tartana".

VIII.—8, "L'avar". Lema: "La naturalesa acciona sobre l'home, eubètera". Accésit: 236, "Somni d'un axillat". Lema: "Catalunya triomfant".

IX.—10, "Represa". Lema: "Després del sonni".

X.—141, "Tres i el gos".

XI.—Es parteix entre 87, "L'esgarri sentimental", i 197, "Desvetllament". Lema: "Maria del Roser".

XII.—35, "Balada de la lluna de febre".

XIII.—25, "Rims a Eugènia". Lema: "Fervoris".

XIV.—235, "Aquella pluja".

XV.—125, "Els tres altars".

XVI.—79, "Tres poemes d'anyor".

XVII.—152, "Bella garba d'anyor". Lema: "Montseirratines".

XVIII.—92, "Poema de les tres passades".

XIX.—32, "Dels meus poemes". Lema: "L'anyor cançons".

XX.—172, "La verge heroica".

XXI.—11, "Oració". Lema: "Juntar mariners".

XXII.—39, "El poema esparç en el record". Lema: "V poemes".

XXIII.—17, "Sofrenga".

XXIV.—126, "La Gertrudis". Lema: "Volarem tots cap al cel".

XXV.—19, "Rumors elegies". Lema: "De la humana Santa".

XXVI.—37, "Jel teu palau odor de rosa". Lema: "Modernitat".

XXVII.—253, "Convul al penediment". Lema: "A una pecadora".

XXVIII.—176, "Rims esparços". Lema: "Garba".

XXIX.—181, "L'escola catalana". Lema: "Pàtria".

XXX.—Els dos els monumens que ofrena el senyor Mo-

ra, es parteix entre el 42, "Anís Morera" i el "Rhum Manzanilla". Lema: "Panacea dels sofriments morals", i el 64, "La colla del got". Lema: "En Jonquillo i En Bruguera". Accésit: 19, "Cino consells". Lema: "A les penes... Manzanilla".

XXXI.—6, "Idilis". Lema: "De la vida camperola".

XXXII.—38, "Cançons disperses". Lema: "Aplec".

XXXIII.—168, "L'hostal i el teu vi".

La festa, com s'ha dit, tindrà lloc el diumenge, dia 29 del corrent, a les deu de la nit, al domicili de l'entitat organitzadora, Ateneu Nacionalista "Verdaguer", Nàpols, 215 (entre Aragó i València).

Es obligació indispensable l'assistència dels autors premiats per l'obtenció del premi, desestimant-se tota excusa d'incompareixença, a no ésser un motiu justificadíssim i admissible.

E. Isern i Dalmau, president; Lluís Bertran i Jijuan, sots-president; Mn. Eugeni Flori, Pvre., Alfons Fernández Burgas, Francesc Saltes, Josep Aleu Figuerola, vocals; N'Artur J. Palau Ximenes, secretari.

Universitat de Barcelona

Abir visita al marquès de Carulla—el qual es troba força restablert i ha pogut ja acudir al seu despatx oficial—el secretari de "L'Alleança Francesa", el secretari del Govern civil, senyor Junquillo, el doctor En Cosme Parnal i el director de l'Escola Industrial de Terrassa, senyor Bala de Cella, invitant-lo a la inauguració de curs. Hom diu que a aquest acte hi assistirà el ministre d'Instrucció pública.

Darrera hora DE BARCELONA

TEATRES

TIVOLI

Abir vespre s'estrenà en aquest teatre La festa major de Vilafloreda, quadre de costums de D. Lluís Manen, adaptat a l'escena lírica per D. Ramon Ribera, música de D. Cassià Casademunt.

L'obra fou molt ben rebuda pel públic, el qual passà una agradable estona amb els tipus de festa major de pobles que els autors fan desfilar per l'escena. La música del mestre Casademunt, francament melòdica, s'adapta a les exigències del llibret, sobresortint un preludi i la sardana final que el públic fou bèn.

Demà s'estendran un xic més d'aquesta estona, ja que la primera del temps ens obliga a ésser breus.

UN INSPECTOR DE POLICIA SE LI DISPARA LA PISTOLA I ES FERREIX

L'inspector de policia Juli Desencobert, de 35 anys, se li caigué la pistola a terra, en el seu domicili, disparant-se al caure i causant-li el tret una ferida de pronòstic reservat a la cama dreta. Viu al carrer d'Urgell, número 109, segon, segona.

Fou assistit al dispensari del districte de la Universitat.

Primer actor: Jaume Borràs

Primera actriu: Elvira Torrens

Avui, dijous, a dos quarts de cinc, a preus populars.

USC DIA

DON JUAN TENORIO

Nit, a les 9:11 actus, 11:

DON JUAN TENORIO I EL NUEVO TENORIO

Protagonistes: Jaume Borràs i Elvira Torrens.

Gran Teatre del Liceo

TEMPORADA D'INVERN

Companyia d'òpera de "Primsel, mo cartello"

Queda obert l'abonament.

Teatre Circ Barcelonès

Companyia de grans espectacles i vedoril

Plaça del Teatre, 2 i 4

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de la tarda.

Principal Palace

Te'fons, 5125 i 4736 A

Demà, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit, ESTRENA

de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshay i Arnould, Castells i Fernández, Morales i Colmenero.

600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS

Integren aquesta revista, entre altres, els quadres

Le vitallí enflam; La messo noire; Le balser du diable;

La porte de bronze i La Conquerante

de la Revista del Folies Bergère, de París, cedits amb exclusiva per l'autor, M. Louis Lemarchand, a l'aquesta Empresa, i el saint de costum madrilenys, d'extraordinari èxit al Teatre Lara, de Madrid.

JARREA, COCHERON

Exclusiva del qual per a Barcelona l'han donada també els seus autors, senyors Ramos de Castro i López Martín, al Principal Palace

100 Artistes espanyols i estrangers

Totes les nits, a les 10:11: El, dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les quatre de

VESTITS de patén, vicunya, etc., per a nois i joves de 10 a 16 anys de Ptes. 32 a 85

GRANS MAGATZEMS EL AGUILA

Plaça Reial, 13 - Barcelona - Tel. 2014 A.

SUCURSALS: Madrid, Alacant, Almeria, Bilbao, Càdiz, Cartagena, Gijón, Granada, Málaga, Palma de Mallorca, Santander, Sevilla, Valencia, Valladolid, Saragossa.

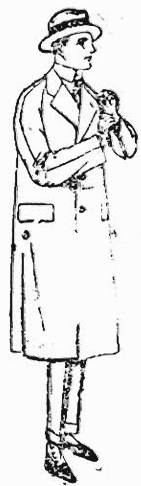
VESTITS de melltó, estam, vicunya, etc., de Ptes. 45 a 170

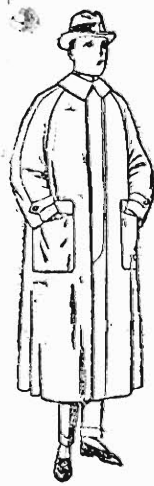
GABANYS de patén, camussa, etc., per a nois i joves de 10 a 12 anys de Ptes. 30 a 75

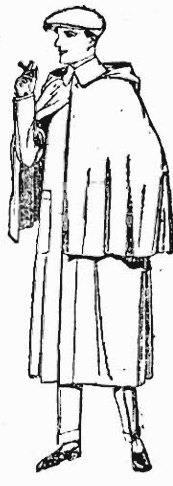
VESTITS de patén, vicunya o sarja, per a nois i joves de 10 a 16 anys de Ptes. 30 a 85

GABANYS raglan, de patén, melltó o xeviot, amb folre de seda, satí o escocès. de Ptes. 68 a 160

IMPERMEABLES raglan, en blau i colors de Ptes. 52 a 170

IMPERMEABLES mack ferland, en negre i blau, de Ptes. 85 a 175

GABANYS raglan, de patén, melltó, camussa, xeviot, etc., de Ptes. 60 a 200

GABANYS de xeviot, camussa, patén, etc. de Ptes. 45 a 140

VESTITS de patén, model d'esport, per a nois de 4 a 9 anys de Ptes. 22 a 35

VESTITS de patén, vicunya o sarja, forma esport, per a nois de 10 a 16 anys de Ptes. 40 a 85

CALÇATS

A PREUS DE FABRICA

Robes confeccionades per a Senyor, Senyora, Nen i Nena

Boàs, Pelleteria, Camiseria, Gèneres de punt, Corbateria, Guanteria, Capelleria, Sabateria, Paraigües, Bastons i Articles de Viatge
Preu fix - Demaneu el catàleg general - Vendes al comptat

CAMISERIA

A PREUS DE MAJORISTA

De 25 fins a 3000 bugies
= Rbla de les Flors, 16 =

RHODINE

En el paseo, la elegancia, la agilidad en el caminar son el reflejo de una buena salud

RHODINE

Algunos comprimidos de "RHODINE", tomados en un poco de agua aseguraran a Vds esa distincion evitandoles, Jaquecas, Reumatismos, Fiebre.

PIANOS

DE CUERDAS CRUZADAS CON MARCO DE HIERRO
Sublime marca R. MARISTANY
Casa fundada en 1870, AL CONTADO PLAZOS Y ALQUILER
18, Plaza Catalunya

Sección jurídica
Reclamación davant el Tribunal Industrial. Consultas sobre accidentes. Asesoramiento judicial en general. Dirigido por: Antiguas oficinas A. ROMERO, Plaça del Teatre, 6. Jurisconsultos autorizados en l'exercici. Consulta de 4 a 8.

Detective español
A. ROMERO, Plaça del Teatre, 6. Barcelona. Capaz d'esbrinar i comprovar oficialmente tot allò que us interessi, per difícil que sia, i a qualque part del món. Referencias de primer orden. Proven la meua pericia i competencia demostrada de molts anys. Consulta de 4 a 8.

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa

CAIXES DE LLOGUER

GRAN MAGATZEM DE MOBLES

DORMITORIS MENJADORS

Preus baratíssims

J. López

44, CARMÉ, 44

(Davant de l'Hospital)

SENYORES!!

El célebre entresol del carrer CORTS CATALANES, 646 (entre Claris i Pas-seig de Gracia)

té ja rebudes les sedes i llanes per a vestits i abrics

EN IGUALTAT DE QUALITATS NO TENIM COMPETIDOR

GANGA SIMON I C.

GRAN FABRICA DE CALÇATS

Saldem molt barat existències de calçat AL DETALL procedent dels nostres mostruaris que renovem continuament i calçats amb petits defectes de fabricació

Calçats per a Senyora des de 3'50 pessetes
" " Senyor " 13'00 "
" cabreta primera " 8'00 "

Carrer LLULL, 21, darrera el Parc

Robes

senyora fader a deu rals setmanals. Raó, Plaça Bon Sucesos, 2, qualse de brodat.

Representants

per a places d'importancia. VIATJANTS es necessiten per a treballar seriósament i a comissió xampany i vi de tant. Escriure amb referències a J. Segura, Castellnou de Segura (provincia de Lleida).

PANYOS

J. MIR VIVES, S.A.

Ronda de Sant Pere, 15

Temporada d'hivern

Gran assortit en Meltons, Xeviot, Estams, Gabardines, Bellardines, Xesters, Gèneres per a Abris i articles blaus i negres, Camusses i gèneres per a vestits jaqueta.

Vendes a l'engròs i al detall
Retalls els dilluns i divendres

Dr. BOADA Mals de la pell. Vies urinàries. Raig X. Corts Catalanes, 642, de 2 a 4. Clínica de Sant Pau, 44 de 7 a 10

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK, LTD.

CASA CENTRAL : LONDRES -- CAPITAL Y RESERVAS: Más de Libras esterlinas 13.000.000

Sucursales: Barcelona, Plaza de Catalunya, 9; Madrid, Bilbao, Vigo, Sevilla, Valencia, Paris New York, (agencia) Bradford y Manchester
24 Sucursales en Argentina, Chile, Perú, Méjico y Uruguay

CAJAS DE ALQUILER